

תלמיד בבלוי

’גדרא ופירוזה’

מסכת יומא

חלק ז

דף לט-מג

מהדורות לומדי
הדף היומי

מִסְכָּת לִרְמָא

עם פירוש גמרא ופירושה
ותבנית ש"ס נהרדעא החדש

דָחַ לְטַ-מָג

©

כל הזכויות שמורות

יצא לאור ע"י
מכון 'תלמוד והלכה'
רחוב מנחם משיב 12
ירושלים

מחדורות ביקורת

להזמנות מרכזות לשיעורי הדף היומי
053-3129507

כל הערת והסתפה התקבל בברכה
בפקס 08-9298155

תבנית הש"ס:

ניקוד:

דיקטה

שיעורים ועימוד:

דוד לוי

050-4130067

סדר הלימוד מיום חמישי ט סיון תשפ"א

עד יום שני יג סיון תשפ"א

דף הימי מסכת יומה דף לט עד דף מג

הנושאים המרכזיים:

דף מב	דף לט
<ul style="list-style-type: none"> • שחיטת פרה ופירו בזור • הסחת דעת בפרה [שחיטה]. שריפה. אסיפת אפרה ומילוי מים. • פרה בלילה וע"י אשה בשחיטה ובשר העבודות 	<ul style="list-style-type: none"> • אופן עשיית גורל השערים [כהן מכניס ב', ידיו, או הכהן והסגן] • הניסים בימי שמעון הצדיק. הניסים שבטלו מ' יום לפני החורבן. דברים במקדש שהגינו מרוחקים
דף מג	דף מ
<ul style="list-style-type: none"> • פרה ראשונה ולדורות ע"י סגן, זר, או כהן הדיווט • הוצאה פרה או חמור עמה • ביאור הפסוקים בפרה [קבלה והזאת הדם בכחן הדיווט או בסגן. השלכת האגדודה לשՐיפת הפרה בכחן הדיווט. בגדי כהונה בפרה. אסיפת אפר הפרה בזור] • נתינת המים על האפר ע"י קטן ואשה • הזאת המים ע"י קטן ואשה [ת"ק ור"י] • שחיטת וקיבלה דם הפר. חתית גחלים לקטורת • שינוים שהיו במחטה ובקטורת ביום הכפורים 	<ul style="list-style-type: none"> • אם הגורל מעכב • שינוי הסדר בעבודת הפר והשער • וידוי על השער המשתלה אם מעכב

אלפי שעות תורה יכולות להיות שלך בקלות!

זכינו ובס"ד חוכרות 'גמר ופירושה' מתקבלות
מידי שכוע בקורס רוח ובהנאה מדורגה בקרוב
לומדי הדף היומי די בכל אתר ואזור בארץ
הקדוש ובתפוצות.

עקב הביקוש הרב אנו נערכים להגדלת תפוצת
החוරות המודפסות, לשם כך אנו יוצאים
במצע גiyos שותפים המעוניינים לזכות את
הרבים **באלפי שעות תורה.**

כל שותף יקבל הקדמה בהתחית הדף הנלמד
להצלחתו ולהצלחת בני ביתו או להבדיל
לע"ג יקידז.

לשותפות חייגן:

053-3129507 | 052-7652482

יומא דף לט

יום חמישי ט סיון תשפ"א

[סיום הפרק הקודם, בחומרת הקודמת].

משנה

אופן עשיית גורל השערדים

טרף בקהלפי - הכהן גדול מכניס את שתי ידיו לקלפי 'פתאום, בטרייפה ובחתיפה', שכך אינו יכול להתרבען מה מוציא ביד ימינו ומה ביד שמאלו, **והעללה שני גורלות**, אחד ביד ימינו ואחד ביד שמאלו,

גורל אחד כתוב עליו לשם, ואחד - וגורל אחד כתוב עליו לעזאזל.

בעת הגורל **השגן** עומד **בימינו** של הכהן גדול, וראש בית אב עומד משמאלו.

אם של שם עללה בימינו, **השגן אומר לו**: איש כהן גדול, הגבה ימינה.

ואם של שם עללה בשמאלו, **ראש בית אב אומר לו**: איש כהן גדול, הגבה שמאלך. שmagbiaha את היד שבה עלה הגורל לה,

נתנן על שני השערדים, שהשערדים היו עומדים אחד לימיינו ואחד לשמאלו, והGORL שעליה בימינו נונטו על השער של ימין, והGORL שעליה בשמאלו על השער של שמאל, נמצא שם עללה ביד ימינו, השער שבימיינו לה. ואם שם עללה ביד שמאלו, השער של שמאלו לה. **ואומר** לה' חטא.

רבי ישמעאל אומר: לא היה צריך לומר חטא, אלא לה'.

ו^{הנ} עוגין אחורי (כשזכיר את השם): **'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד'**.

גמרה

שואלת הגمراה: **למה לי טרפ בקהלפי**.

עונה הגمراה: **כי היכי דלא ניבונין ולישוקו** - כדי שלא ימשמש להבין במשמעותו מהו גורל שכותוב עליו להשם ויטלנו בימין, [וחחשו לו], כיון שהוא סימןיפה של שם עללה בימין].

הקלפי הייתה קופסה מעץ, ולא הייתה קודשה

אמר רבא: קלפי של עץ היה, ושל חול היה, ואני מהחזקת אלא שמי ידים.

מתיקף לה ר宾א, **בשלמא** - בשלום, כמובן: נוח ומובואר הטעם שהקלפי אינה מחזקת אלא שמי ידים, כי היכי דלא ליבונין ולישוקו - כדי שלא יוכל לכוון ולקחת בימיינו את של

השם, שכיוון שלא היה בו מקום אלא לשתי ידיו לא יכול להזיז בתוך הקלפי ולמשמש מהו של שם,

אלא של חול, נקדשה - אלא מה שאמרת שהקלפי הייתה של חול, קשה, נקדש אותה, ותהייה של קודש.

עונה הגמara: **אם בן** - אם יקדשו, **הינה לה** - הרי הקלפי תהיה **כלי שרת של עץ, וכלי שרת של עץ לא עבדין** - וכלי שרת של עץ לא עושים.

שואלת הגמara: **ונגעבה דכסף, ונעבדה דזהב** - ונעשה את הקלפי של הכסף או של זהב, ואזי נוכל לקדשה, שהרי עושים כלים שרת מכסף או זהב.

עונה הגמara: **התורה חסה על ממונן של ישראל**.

◆ ◆ ◆

במשנה שניינו שהכהן גדול היה מכניס שתי ידיו לקלפי. הגמara מכיאה ברייתא החולקת על משנתינו מתניתין **דלא כי Hai פנא**, **דתנייא רבי יהודה אומר משום רבי אליעזר**: **הסגן וכחן גדול מכנייםין**, **ידן בקהלפי**,

אם בימינו של כהן גדול עוללה הגורל להשם, הסגן אומר לו: אישי כהן גדול, הגבה ימינה. **ואם בימינו של סגן עוללה הגורל להשם, ראש בית אב אומר לו לכהן גדול דבר מלך** - דבר דבריך ותאמרו: 'לה' חטא.'

שואלת הגמara: **ונימא ליה סגן** - שהסגן יאמר לה' חטא.

עונה הגמara: **בין דלא סליק בידיה** - כיוון שלא עללה הגורל לה' בידיו של הכהן גדול, אלא בידיו של הסגן, **חולש דעתיה** - תחולש דעתו של הכהן גדול אם הסגן יאמר להשם חטא.

مبرרתת הגמara: **במאי קא מיפלגי** - במה הם נחלקו,

מבררתת הגמara: **מר [הנתנא של הברייתא] סבר, ימינו דסגן עדיף ממשמאליה דכהן גדול -** ימינו של הסגן עדיפה על שמאלו של הכהן גדול, ולכן הסגן מכניס את יד ימינו, ולא הכהן גדול את שמאלו, כדי שבעל אופן הגורל לה' יצא ביד ימין, או של הכהן גדול או של הסגן.

ומר [והנתנא של משנתינו] סבר, כי חדדי ניבחו - ימינו של הסגן שווה בדרגתה לשמאלו של הכהן גדול, וכיוון שאין עדיפות לימיינו של הסגן, עושה זאת הכהן גדול בשמאלו.

הנתנא של משנתינו [שהולך על רבי יהודה בברייתא] הוא רבי חנינא סגן הכהנים, שאומר שהסגן אינו עובד כלל

مبرרתת הגמara: **ומאן Hai פנא דפליג עלייה לרבי יהודה** -ומי הוא התנא של משנתינו שהולך על רבי יהודה.

מבררתת הגמara: **רבי חנינא סגן הכהנים הוא, דתנייא: רבי חנינא סגן הכהנים אומר: למה סגן מימיינו, שאם אירע בו פסול בכהן גדול, נכנס סגן וממשמש תחתיו, אבל כל זמן שלא יארע בו פסול אין הסגן עובד שום עבודה בעולם, ואף אינו מכניס ידו לקלפי להוציא גול.**

◆ ◆ ◆

הניטים בימי שמעון הצדיק. נס א: הנודל היה עולה תמיד בימין

תנו רבנן, ארבעים שנה ששמש שמעון הצדיק, היה גורל שכותב עליו להשם עולה בימין.
מכאן ואילך, פעמים עולה בימין, פעמים עולה בשמאלי.

נס ב: היה לשון של זהירות מלכין

והיה לשון של זהירות [צמר סרוק ומשוך כמין לשון, וצבוע אדום, וקשרין אותו בראש העיר המשתלה] מלכין מאיליו, והוא סימן שמחל הקדוש ברוך הוא לישראל, שנאמר (ישעה א) 'אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילכינו'.

מכאן ואילך, פעמים מלכין, פעמים אין מלכין.

נס ג: היה נר מערבי דולק

והיה נר מערבי דולק, אף שהדרילקוهو ראשון, נתנו בו שמן כשאר הנרות, היה נר המערבי ממשיך לדלוק לאחר שכבו שאר כל הנרות, והוא עדות שהשכינה שורה בישראל,

למן דאמר (מנחות צח, ב) שבעת הנרות סדריים בין מזרח ומערב, הנר שני ממזרח נקרא 'נר מערבי', שהוא הראשון שמתקרב לצד מערב.

מערב							nar me'arbi	izrach	מזרח

למן דאמר שהנרות סדרין בין צפון לדרום, הנר האמצעי קרי נר המערבי שמוסבין פניו למערב, ושאר הנרות צידדו פניהם כלפי אמצעי, כדכתיב (במדבר ח) אל מול פני המנורה, היא אמצעית, יairoו נרות של ששה קנים.

	צפון
נר מערבי שפונה כלפי מערב	
דרום	

מכאן ואילך, פעמים נר המערבי היה דולק, פעמים כבה.

נס ד: היה אש המערה מתגבר

והיה אש של מערכה מתגבר, ודולק מאיליו לאחר שסידרו את המערה בשחרית, ולא היו כהנים אריכין להביא עצים נוספים למערכה חוץ משני גזירים עצים של בין העربים, שהן חובות בdry לקיים מאות עצים.
מכאן ואילך, פעמים מתגבר, פעמים אין מתגבר. ולא היו כהנים נמנעים מלהביא עצים למערכה כל היום כולו.

נס ה: היה ברכה בעומר, שני הלחים, ולחם הפנים

ונשלה ברכה בעומר ובשתי הלחים ובלחם הפנים.

וכל כהן שמגינו בזיה, יש אוכלו ושבע, ויש אוכלו ומוציאר, שהיו שבעים בצדית ואיפלו בבחות מוציאת.

מכאן ואילך, נשלה מארה בעומר ובשתי הלחים ובלחם הפנים - שאינם משביעים.

וכל כהן שמגינו כפול - שאינו כזית, [לא רק שכזאת לא השביע, עוד היה קללה שכל כהן קיבל מעט].

הצניעין מושבין את ידיןן, לאחר שראו שכפול אינו משבע היו הצניעין מושכין את ידיןן ממנה, [אבל בימי שמעון הצדיק לא משכו ידיהם אפילו מכמות קטנה כי גם פחות מוציאת היה משבע]. והגרגנין נוטלין ואוכלין.

ומעשה באחד שנטל חלקו ומלך חבריו, והוא קורין אותו 'בן [נזהר ב] חמץ [בן גולן] עד يوم מותו'.

אמר רבה בר (בר) שילא: מי קורא, שבן חמץ הוא 'בן גולן', שכותב: 'אלקי פלטני מיד רשע מביך מעול וחומץ'.

רבא אמר: מהכא 'למדוי היטיב דרכו משפט אשרו חמוץ' - החזיקו הנגזל, 'אשרו חמוץ', ועל תפארו חמוץ - תחזיקו את הנגזל ולא את הגוזל.

הסימן שהוא בשנה ששמעון הצדיק מת

תנו רבנן, אותה שנה שמת בה שמעון הצדיק, אמר להם: בשנה זו הוא מת.
אמרו לו: מניין אתה יודע.

אמר להם: בכל יום הכהנים היה מזדמן לי זקן אחד לבוש לבנים ועתוף לבנים, נכס עמי לדורש הקדשים ויצא עמי, והיום נזדמן לי זקן אחד לבוש שחורים ועתוף שחורים, נכס עמי ולא יצא עמי.

אחר הרגל חלה שבעה ימים ומאת.

ונמנעו אחיו הכהנים מלברך בשם - מלברך ברכת כהנים בבית המקדש עם השם המפורש, שלא היו ראויים לכך.

40 שנה קודם החורבן בטלו הניסים למג'ורי

תנו רבנן, ארבעים שנה קודם חורבן הבית לא היה גורל עולה בימין, ולא היה לשון של זהות מלבדן, ולא היה נר מערכי דולק, והיו דלתות ההיכל נפתחות מאליהן [סימן לאויבים לבא וליכנס], עד שגער בהן רבנן יוחנן זכאי.

אמור לו: היכל היכל, מפני מה אתה מבצעת עצמך, יודע אני לך שטופך תמיד ליחסך, וכבר נתנה בא עליך זכריה בן עدوا - שפתicha זו היא סימן לחורבן, כמו שכתו בפתח לבנון דלתיך ותאכל אש בארכזך.

למה נקרא שמו לבנון

אמר רבי יצחק בן טבלאי: למה נקרא שמו של בית המקדש לבנון, שמלבין עונתיהם של ישראל.

למה נקרא שמו יער

אמר رب זוטרא בר טוביה: למה נקרא יער, דכתיב 'בית יער הלבנון', לומר לך מה יער מלבלב, אף בית המקדש מלבלב.

דאמר רב הושעיא: בשעה שבנה שלמה בית המקדש, נטה בו כל מיini מגדים של זהב, והיו מוציאות פירות בזמניהם, וכיון שהרוח מנשכת בהן היו נושרים פירותיהם, שנאמר 'ירעש לבנון פירות', ומהן היות פרנסת להחונן.

וכיוון שנכנסו גוים להיכל יבשו, שנאמר 'יפרח לבנון אומלל', ועתיד הקדוש ברוך הוא להחזירם לנו, שנאמר 'פרוח תפרוח ותגל אף גילת ורגן כבוד הלבנון נתן לך'.

עשר פעמים מזכיר כהן גדול את השם בו ביום

שנינו במשנה: נתן על שני השערים ואומר לה' חטאתי.

תנו רבנן, עשר פעמים מזכיר כהן גדול את השם בו ביום.

שלשה בודדי ראשון של פר: أنا השם חטאתי, أنا השם כפר, לפני ה' תטהרו.

ושלשה בודדי שני, שמתוודה שוב על פרו, أنا השם חטאתי, أنا השם כפר, לפני ה' תטהרו, והיינו כמו היהודי הראשון אלא שמוסיף להתוודות על חטאות אחיו הכהנים.

ושלשה בשער המשתלה, כען הוודאים הקודמים, אלא שהוא על חטאות ישראל. ואחד בגורלות - לה' חטאתי.

וכבר אמר שם ונשמע קולו ביריחו, כלומר וכבר היה מעשה שהליך קולו עד יריחו.

דברים במקדש שהגינו למדוחק

אמר רביה בר בר חנה: מירושלים ליריחו עשרה פרסאות.

ויציר דלותות ההיכל נשמע בשמונה תחומי שבת, [עמה 16,000].

עדים שביריחו היו מטעשות מריח הקטורת,

נשים שביריחו אין צורך להתבשם מריח קטורת,

כלו שבירושלים אינה צריכה להתקשט מריח קטורת.

אמר רבי (יוסי בן) דולאי: עדים היו לאבא בהרי (מכmr) - שם המחו, והיו מטעשות מריח הקטורת.

אמר רבי חייא בר אBIN אמר רבי יהושע בן קרחה: סח לי זקן אחד, פעם אחת הלבתי לשילה, וגרתמי ריח קטורת מבין בותלה, מקטורת שנעשה שם בעוד המשכן בשילה.

♦ ♦ ♦

אמר רבי ינאי: עלית גורל מותך קלפי מעכבה, הנחה אינה מעכבת, ורבי יוחנן אמר: אף עליה אינה מעכבת, אליבא דרבי יהודה דאמר דברים הנעשים בכגדי לבן מבחן לא מעכבה כולי עלמא לא פלייגי דלא מעכבה, כי פלייגי אליבא דרבי נחמה, מאן דאמר מעכבה ברבי נחמה, ומאן דאמר מעכבה אליבא, חני מילוי עובדה, הגרא לאו עובדה היא. אייבא דאמרי, אליבא דאמרי, אליבא כולי לא מעכבה ברבי יהודה. ומאן דאמר מעכבה, שאני הכא דתנא ביה קרא אשר עליה אשר עליה, תרי זימני. מיתבי, מצוה להגריל ואם לא הגרילبشر. בשלמא לך לישנא דאמרת אליבא דרבי יהודה כולי עלמא לא פלייגי דלא מעכבה הוא מני רבי יהוקה היא [יתבאר בדף הבא].

ב'ינו חננאל

פ' חופפות

א. דהగ'לה דקנני ג'
ה'ג'לה בעי למימר, דהיה
נתינה. יע"ל. ב. אפלונין
דאיפלון לעיל רבי שמואל
ורבן בדין הוורי דלרבן
איינו מעכבר ולר'ש מעכבר
ובאה אמרין דבא
לטעמיהן. אס.

חומר ישנים

דעה א': הגרלה מעכבות

אמר רבי ינאי: עליית גורל מtopic קלפי מעכבות - השערirs נקבעים, זה להשם, וזה לעוזל, רק על פי הגורל, שמצויה גורל אחד ביד ימינו, והוא קובע את גורלו של השערir שעומד לימינו. ומצויה גורל אחד בשמאלו והוא קובע את גורלו של השערir שעומד לשמאלו.
אבל הנחה - הנחת הגורל על השערirs, **אינה מעכבות**.

דעה ב': הגרלה אינה מעכבות

ורבי יוחנן אמר: אף עלייה אינה מעכבות - אף אם לא עשה הגרלה כלל אין זה מעכב, ויכול לקרוא על אחד שם חטא ליה, ועל השני שם 'עוזל' ללא הגרלה, אלא שחייב מצוה.

ביאור א', מחלוקת לשיטת רבי נחמי הסובר שככל העבודות שעשו הכהן גדול ב��די לבן בחוץ מעכבות

הגמר מבארת את מחלוקת האמוראים, לפי איזה תנאים נחלקו: **אליבא רבי יהודה** דאמר דברים הנעשים בבגדי לבן מוחוץ לא מעכבות, פולי עלם לא פליגי דלא מעכבות - כולם לא חולקים שאין זה מעכב, שהרי הגרלה נעשית בבגדי לבן מוחוץ לקודש הקדשים.

כי פליגי אליבא רבי נחמי, סובר שגם דברים הנעשים בבגדי לבן בחו"ז מעכבים, מאן דאמר מעכבות - מי שאומר [רבי ינאי] שהגרלה מעכבת, סובר **רבי נחמי**,

ומאן דאמר לא מעכבות -ומי שאומר [רבי יוחנן] שהגרלה לא מעכבת, סובר: **הני מילוי** - אלו הדברים [מהו שאמנו שדברים הנעשים מוחוץ בבגדי לבן מעכבים], נאמרו לגבי עבودה, אבל הגרלה לא עבודה היא - הגרלה אינה עבודה ואינה מעכבת.

רבי יהודה	רבי נחמי
דברים הנעשים בבגדי לבן מעכבים	דברים הנעשים בבגדי לבן
רבי ינאי - גורל מעכבות	לא מעכבים, וממילא גורל
cmbואר בדברי רבי נחמי	איןנו מעכבות

ביאור ב', מחלוקת לשיטת רבי יהודה שסובר שהעבודות שעשו הכהן גדול ב��די לבן בחו"ז אינם מעכבות

אליכא דאמר - יש אמורים, **אליבא רבי נחמי** דאמר מעכבות לשיטת רבי נחמי שאומר שדברים הנעשים בבגדי לבן בחו"ז מעכבים, פולי עלם לא פליגי דמעכבות - כולם לא חולקים שהגרלה מעכבת,

כי פליגי אליבא רבי יהודה - ומה שנחקרו הוא לשיטת רבי יהודה שדברים הנעשים בבגדי לבן בחו"ז לא מעכבים, מאן דאמר לא מעכבות - מי שאומר [רבי יוחנן] שהגרלה לא מעכבת, סובר **רבי יהודה**.

ומאן דאמר מעכבות -ומי שאומר [רבי ינאי] שהגרלה מעכבת, אומר: **שאני הכא דעתך ביה**

קURA 'אָשֵׁר עָלָה' 'אָשֵׁר עָלָה', תURI זימני - שונה כאן לגבי הגרלה ששנה הכתוב וחזר וכתב ב' פעמים 'אשר עלה', ועל כן זה מעכבר, שככל דבר ששנה הכתוב בקדושים הרוי הוא מעכבר.

רבי נחמייה	רבי יהודה
דברים הנעשים בבגדי לבן בחוץ לא מעכבים	דברים הנעשים בבגדי לבן בחוץ לא מעכבים
רבי יוחנן - גורל איןנו מעכבר cmbואר בדברי רבי יהודה שכתב ב' פעמים 'אשר עלה'	רבינו איי - גורל מעכבר cmbואר בדברי רבי יהודה

שאלה א': בברייתא מפורש שהגרלה לא מעכבת, וקשה על רבי ינא שואמר [לפי הלישנא בתרא] שהגרלה מעכבת בין לרבי נחמייה ובין לרבי יהודה

מיתבי, שנינו בברייתא: מצوها להגריל, ואם לא הגריל **քשי**, הרוי מפורש שהגרלה לא מעכבת. והנה **בשלה מא לך ליישנא דאמרת אליבא לרבי יהודה** - בשולם, כלומר: נוח ומבוואר לפי הלשון [הראשון] שאמרת שלשיתת רבי יהודה, **כולי עולם לא פלייגי דלא מעכבא** - כולם לא נחלקו, שהגרלה לא מעכבת,

לפי לשון זו לא קשה שאפשר לומר: **הא מניא** - ברייתא זו דעת מי היא, **רבי יהודה היא**, שלשיטתו לכולי עולם הגרלה לא מעכבת. (ד"ה)

אלא לך ליישנא דאמרת פלייגי - אלא לפי הלשון (השני) שאתה אומר שהמחלוקה היא לפי שיטת רבי יהודה, אם כן **בשלה מא למאן דאמר לא מעכבא** - בשולם, נוח ומבוואר, לפי מי שואמר [רבי יוחנן] שלרבי יהודה הגרלה לא מעכבת, **הא מניא** - ברייתא זו דעת מי היא: **רבי יהודה היא**.

אלא למאן דאמר מעכבא - אלא לפי מי שאמר (רבי ינא) שלרבי יהודה הגרלה מעכבת, קשה: **הא מניא** - ברייתא זו שmobואר בה שהגרלה אינה מעכבת דעת מי היא.

רבי יוחנן	רבי ינא
לרבי יהודה, לא מעכוב	מעכוב בין לרבי נחמייה, ובין לרבי יהודה שכתב ב' פעמים 'אשר עלה'

תשובה: יש לומד שהברייתא מדכרת על הנחה, שהיא לא מעכבת

מטרצת הגمرا: **תני, מצואה להניח**, אל תשנה בברייתא מצואה להגריל ואם לא הגריל כשר, אלא תלמד בברייתא 'מצואה להניח' ואם לא הניח כשר, ולפי זה הגרלה מעכבת, וрок הנחה אינה מעכבת. (וھטעם שהגרלה מעכבת היהות והפסוק מזוכיר זאת ב' פעמים למדנו שהוא מעכבת, והנחה לא כתובה ב' פעמים).

שאלה ב': בבריתא מפורש שהגרלה לא מעכבת, ואյ אפשר לומד שהברייתא מדכרת על 'הנחה' שהיא לא מעכבת [כי אם כך משמע שלרבי שמעון 'הנחה' לא מעכבת, והגרלה מעכבת]

תא שמע, מצואה להגריל, ולהתודות, על שעיר המשתלה, כדכתיב והתודה עליו וגוי.

לא הגריל ולא התודה, קשר. הרי מפורש בברייתא שהגירה אינה מעכבות. וכי תימא הכי נמי - ואם תאמר שגם כאן, יש לומר שהברייתא אומרת מצויה להניח, והרי אכן סיפה - תאמר את הסיפה של ברייתא זו: רבי שמואן אומר: לא הגריל קשר, לא התודה פסול.

ויש לבאר בברייתא: מי לא הגריל, אילימא - אם תאמר, לא הניח [כמו שאתה רוצה לבהיר ב訛וט דברי תנא קמא], מכלל דרבינו שמואן סבר הגרלה מעכבה - מכך משמע שלרבי שמואן רק הניח לא מעכבות, אבל הגירה (הווצאת הגורילות מהקלפי) מעכבות,

והתנייא - והרי אי אפשר לומר כך שהרי שנינו: מה אחד מהן [מהשיעורים לאחר הגירה], מכיה חבירו [שיעור נוסף] שלא בהגירה, שאי אפשר להגריל אלא אם כן יביא שניים אחרים, ואי אפשר להביא שניים אחרים שהרי יlk אחד לאיבוד, דברי רבי שמואן. הרי שלרבי שמואן הגירה לא מעכבות.

אלא מוכראים לומר שכונת הברייתא בדברי רבי שמואן וכן בדברי תנא קמא 'לא הגריל' - לא הגריל כלל, וקשה על דברי רב הונא שאמר שהגירה מעכבת לכלוי עולם.

**תשובה: כוונת תנא קמא בברייתא על 'הנחה', ודבי שמואן מדבר גם על הניח והנילה
שאינם מעכבים**

עונה הגمرا: מה שתנא קמא אמר 'לא הגריל' היינו 'לא הניח', אמנם רבי שמואן לא ידע מי אמר רבן, וחכמי אמר לו - וכך אמר להם: אי הגרלה, הגרלה ממש קא אמריתו - אם הגירה, הגירה ממש אמרתם, שאינה מעכבת, פליגננא עלייכו בחרדא - אני חולק עלייכם בדבר אחד, לגבי וידוי שאם לא התודה הוא פסול.

אי הגרלה דקאמരיתו - אם הגירה שאמרתם היינו הניח, שהיא לא מעכבת, אבל הגירה מעכבת. פליגננא עלייכו בתרתי - אני חולק עלייכם בשתי דברים, גם לגבי הגירה שאינה מעכבת, וגם לגבי וידוי שאם לא התודה הוא פסול.

**שאלה ג': בבריתא משמע שם שינה את הסדר ועשה עבודות פר לפני ההנילה אין זה מעכב,
וכמו שהוא לא מעכב גם ההנילה עצמה לא מעכבת**

תא שמע, פר מעכב את השער - אם הקדים אחת מן העבודות של השער [המאותרו בשל פר], קודם לפר, אינו עולה לו, וצריך לחזור ולעשותם לאחר הפר.

	א. וידוי ראשון על הפר
	ב. הגירה על השיעיריים
	ג. וידוי שני על פר ושחיתתו
	ד. הכנסתת כף ומחתה לקודש הקדשים
	ה. נתינת קטורת על האש
	ו. נתינה מדם הפר בקדש הקדשים לפני הכפורת
	ז. שחיתת השער

אם הקדמים עבדה זו לעבודות [הפר] שלפניה פסולה	ח. נתינת דם השער בקדש הקודשים לפניו הכפורת
	ט. נתינת דם הפר בהיכל לפני הפרוכת
	י. נתינת דם השער בהיכל לפני הפרוכת.
	יא. נתינת דם הפר ושער מעורבים על המזבח הפניימי

ושער אין מעכב את הפר - אם הקדמים עבדות הפר, לפני עבודות השער, אין עבודה הפר נפסלת.

ומה שאמרו שהפר מעכב את השער, היינו **במתנות שבפנים** - במתנות הדם שבקדש הקודשים.

הגמרא מבארת את הראיה: **בשלמא** - בשלום, ככלומר נוח ומברואר מה שאמרו **פר מעכב את השער, دائא אקדמיה לשער** - שאם הקדמים את זאת דם השער בקדש הקודשים [אות ח] **מקמי פר** [לפני העבודות של הפר שלפנינו], **לא עבד ולא כלום** - לא עשה ולא כלום, והזאת דם השער פסולה.

אלא שער אין מעכב את הפר מא ניהו - איזה עבודה מצינו בשער בקדש הקודשים הקודמת לשול פר, שהברייתא אומרת עליה שישר לא מעכב את הפר במתנות פנים.

איילימה, دائא אקדמים - אם תאמר שהכוונה לומר שאם הקדמים **מתנות דפר בהיכל** [אות ט], **מקמי [לפני] מתנות דשער בפנים** [אות ח], הרי זה ודאי מעכב שהרי **'חווקה' כתיב בהו** - כתוב בהם [בהזאת דם השער בפנים, אות ח] 'חווקה', ובודאי שאם הקדמים לזה מתנות פר שבחוץ הרי זה מעכב,

אלא לאו דאקדמים - אלא אין לבאר אלא שהקדמים **מתנות דפר בפנים** [אות ו], **מקמי הגרלה** - לפני הגרלה של השער [אות ב], ועל זה אומרת הברייתא שם שינה את הסדר אין זה מעכב.

ומדרך לא מעכבה - וכשם שהוא סדר איןנו מעכב, (**עיירא**) **הגרלה גמי לא מעכבה** - אפילו עקר את הגרלה למגاري אין זה מעכב, ורקה על רבי ינאי [לפי הלישנא בתרא] שאומר שככלוי עלמא [בין לרבי נחמי ובין לרבי יהודה] הגרלה מעכבת.

**הצעת תשובה: הברייתא לא מדברת על קידימת הפר להנלה, אלא על קידימת מתנות הפר במזבח
למתנות השער**

עונה הגמרא: **לא** - לא מדובר בברייתא שהקדמים את מתנות הפר לפני הגרלה, אלא: **דאקדמים מתנות דפר במזבח** - שהקדמים את נתינת דם הפר המעורב עם דם השער שנותנים על המזבח הפנימי [אות יא], **מקמי מתנות דשער בהיכל** - לפני נתינת מתנות השער בהיכל [אות י], **ורבי יהודה היא דאמר דברים הנעשים בגדי לבן בחוץ לא מעכבי** - וברייתא זו כרעת רבי יהודה שדברים הנעשים בגדי לבן מחוץ לקודש הקודשים אינם מעכבים, ולכן **שינוי הסדר בזה לא מעכ卜**.

דוחית התשובה: בבריתא מבואר שמדובר על מתנות פנים, ולא על מתנות המזבח

הגמרה דוחה את התשובה: **והא במתנות שבפנים קתני** - והרי הבריתא אומרת שאם שינה את הסדר במתנות שבפנים אין זה פסול, ולפי תירוץ זה לא מדובר בעבודת שבפנים, בקדוש הקדשים, אלא בעבודות בחוץ [שאות יא, ואות י, הם עבודות הנעשות בחוץ ולא בקדוש הקדשים].

תשובה א: בריתא זו היא כרעת רבי שמעון שהגירה לא מעכבה

עונה הגמורה: **אלא הוא מנוי** - אלא יש לומר שכן הבריתא מדברת על הקדמת מתנות ה퍼 שבפנים (אות ב) ולפני הגירה (אות ב), ובבריתא זו דעת מי היא, **רבי שמעון היהיא, דאמר הגירה לא מעכבה**, כפי שהובאה דעתנו לעיל, ואין מכאן קושיא על רבי ינאי שדיבר לפיה דעת רבי יהודה ורבי נחמייה.

תשובה ב: הבריתא מדברת על קידימות ה퍼 להנרגלה השערדים, ואמנם הסדר לא מעכاب אבל ההגירה עצמה מעכבת

ואיבעית אימא, לעוזם רבי יהודה היה, ונהי דכסדרא לא מעכבה - ואף שלרבי יהודה הסדר לא מעכב בזה [כיוון שלא נאמר 'חוקה' על דברים הנעשים בחוץ], **הגירה מיהיא מעכבה** - מכל מקום אם עקר לגמרי את ההגירה, הרי זה מעכב [מןוי כתוב בפסוק ב' פעמים אשר עליה', ומה ששנה הכתוב בקדשים - מעכב].

הגמרה לעיל הביאה מחלוקת בין תנא קמא לרבי שמעון אם הוידי ממעכב, הגמרא מבארת טעם

ואזדו לטעמיהו - תנא קמא ורבי שמעון שנחלקו לעיל אם הוידי על השער המשתלה מעכב, הולכים לשיטתם, כדלהלן:

הנתניה: [עמדו ב] נאמר על השער המשתלה **'יעמוד חי לפניו ה' לכפר עליו'**, מייתור 'תיבת חי', [שהפסוק יכול לומר 'יעמוד לפני ה' לכפר עליו'], לומדים שהשער המשתלה צריך לעמוד חי עד שייכפר עליו, ובvier העניין: **עד מתי יהיה זוקוק לעמוד חי, עד שעת מתן דמו של חיירו**, עד שייכפר בדמותו של חיירו, דהיינו בשערו לה', ואם השער המשתלה מת קודם מתן דמים של השער לה', צריך להביא שעיר המשתלה חדש.

אבל אם מת השער המשתלה אחר מתן דמים של השער לה', אף על פי שעדיין לא התודה על השער המשתלה, אין צריך להביא שעיר אחר, שהוידי אינו מעכב, **רבי רבי יהודה**.

רבי שמעון אומר: השער המשתלה צריך לעמוד חי עד שעת וידי דברים, וזה מה שנאמר בפסוק 'לכפר עליו', שעוד שעת הכפраה בוויר, יעמוד השער חי, ואם מת לפני שהתודה עליו, צריך שעיר אחר.

מבארת הגמרא: **במאי קא מיפלאי** - במה הם נחלקו, **פרק נתניה**, 'יעמוד חי לפניו ה' לכפר עליו', **בכפרת דמים הכתוב בדבר, וכן הוא אומר** [אחרי כתוב מתנות הדם של ה퍼 והשער לה']: [

‘זכלה מכפר את הקדש’ - דהיינו לחתת את הדמים, מה להן בכפרת דמים, אף כאן מה שכתוב יעמד חי לפני ה’ לכפר עליו’ מדובר בכפרת דמים, דברי רבי יהודה.

רבי שמעון אומר: *ילכפר עלייו בכפרת דברים כתוב מדבר* - בכפרה המוטלת עליו הכתוב מדבר, והוא הידוע, [שהרי בשער המשולח אין מתן דמים, ואין כפרתו אלא בודוי], ועל זה נאמר ‘נאמר והזכיר את השער החי לכפר עליו’, עד ממשים לומר וידי צריך השער להיות חי.

♦ ♦ ♦

שאלה ד: בכיריתא מבואר שמייקר הדין היה אפשר לבטל את הגורל, ואם עליה של שם בשמאל,

תא שמע, *שאלו תלמידיו את רבי עקיבא*, אם הגורל שכתוב עליו להשם עלה בשמאל - ביד שמאל של הכהן גדול, מהו שיחזור למין - האם מותר לו להעבירו ליד ימינו ולהניחו על השער הימני.

אמר להן רבי עקיבא: אל תקנו מקום למיןן לרדוות - אל תנתנו מקום לצדוקים, [תלמידים החולקים על התורה] לרדוות ולמשול בינו, לקփו אותנו בדברים, שיאמרו שחכמי ישראל לפি רצונם הם עושים הכל כמו SMBטלים את הגורלה.

הגمرا מבראת את הראה: טעם� דאל תקנו - הטעם שאין לעשות כך הוא רק כדי לא לחתת מקום למיןן לרדוות, כאן לאandiichi מהדרין לה - אבל בלי טעם זה היה הכהן יכול להחזיר את הגורל משמאלו לימיינן, וזה אמרת הגורה מעכבה - והרי אמרתו שלרבי ינא (לפי הלשון השני) לכולי עלמא הגורה מעכבת, וכיין דקבעתה שמאל היכי מהדרין לה - וכיון שהגורל קבוע של השם עלה בשמאל [וציריך להניחו על השער השמאלי], איך מחייבים אותו ומבעיריים למיןן [להניחו על השער הימני].

תשובה: אין הכרנה להניח את הגורל שעה בשמאל על השער הימני, אלא להעביר את השער השמאלי לימיינן ולהניחו עליו את הנודל של שם שעלה בשמאל

הגمرا דוחה את הראה, אמר רבא: *הכי קאמרי* - כך אמרו ושאלו תלמידי רבי עקיבא: עלה הגורל בשמאל, מהו שיחזור לו ולשערו לימיינן - האם יכול להעביר את הגורל שכתוב עליו להשם ליד ימינו, וכן את השער שעמד בשמאלו עברו לצד ימינו, וכך נמצא שהגורל לא שונה, שכן השער שעמד בשמאל עליו מונח הגורל שכתוב עליו להשם.

ועל כך אמר להם רבי עקיבא: אל תקנו מקום למיןן לרדוות, וכך אין לעשות זאת. מכל מקום אין להזכיר מכאן שהגורה לא מעכבת, כי הגורה לא מתבטלת באופן זה.

שאלה ה: בכיריתא מבואר שהניחה לא מעכבת ומשמע שהגורה מעכבת

תא שמע, נאמר בפסוק: והזכיר אהרן את השער אשר עליה הגורל לה, *איילו נאמר את השער אשר עליו*, *היתי אומר עניכנו עליו*, שציריך להניח את הגורל על השער, תלמוד לו אמר עלה, פיין שעלה [שהוציא את הגורל מהקלפי], שוב אינו ציריך להניחו על השער.

למאי - לאיזה עניין צריך להעלות את הגורל מהקלפי, **אילימא** - אם תאמר **למצוה** - שאין זה מעכ卜 אלא מצוה לכתילה, **מכל דהנחה מצוה נמי לא** - אם כך, משמעו שלגביה הנחה אין אפילו מצוה. והרי אי אפשר לומר כך שודאי יש בזה מצוה כפי שימושם בפסוקים שם. **אלא לאו** - אלא אינו לומר אלא שהנדון הוא לעניין **'לעב'**, **ושמע מינה**: **הגרלה, מעכבא** - הגרלה מעכבות. **הנחה לא מעכבא** - הנחה אינה מעכבת, ולכן כתוב 'אשר עליה' ולא כתוב 'אשר עליה עליו'.

תשובה: כוונת הברייתא לומר שהנחה עד שחיטה אינה מעכבת, [אבל הנחה עצמה, וכן הנלה מעכבים]

אמר רבא : ודאי שיש מצוה להגריל (להוציא גורל מהקלפי) ולהניח את הגורל על השעריים, והnidon בברייתא הוא כמו זמן צrisk להניח את הגורל על השעריים, והכי קאמר - וכן אמרת הברייתא: **אילו נאמר 'אשר עליו', התיי אומר : יגיחנו עליו עד שעת שחיטה** - שהגורל צריך להיות מונח על השער כל הזמן עד ששותחים אותו, **תלמוד לומר 'אשר עליה', כיון שעלה** - מתוך הקלפי, יודע איזו לשם ואיזו לעוזול, שוב אינו צריך להיות מונח עליו ואיפלו למצוה, אבל בעליית הגורל ובנהחה יש מצווה. ונמצא שכן להוכיח מהברייתא אם הגרלה מעכבת, שהברייתא לא מדברת אלא על מצווה ולא על 'עיכוב'.

שאלה ו': בברייתא מפורש שהגרלה מעכבת

תא שמע, נאמר בפסוק: **'יעשׂהו חטאת'**, **הגורל עושׂהו את השער לה' קרבן חטא**, **ואין השם עושׂה חטא** - אם קרא לו שם בלבד, איננו נעשה על ידי כך קרבן חטא. **שיכול, ותלא דין** הוא - שהינו יכולים לומר שיש קל וחומר שקריאת שם בגורל העשוה קרבן חטא לה: **ומה במקום שלא קידש הגורל** - בשאר קרבנות כשבבאיו שתי סוגים קרבנות יחיד [בגון זבה וילודת שמביאים שתי עופות אחד לחטא ואחד לעולה] אם עשה גורלizia לעולה ואיזה לחטא לא מצינו שהגורל קובע לחטא או לעולה, ואעפ"כ **קידש השם** - אם קרא לו חטא ולזו עולה, אין הכהן רשאי לשנותם.

מקום שקידש הגורל - בשעריו ביום הקפורים שהגורל קבוע מה לה' ומה לעוזול, **אינו דין שקידש השם** - ואם קרא לאחד שער לה', או שקרה לשני שער לעוזול, אי אפשר לשנותם, **תלמוד לומר 'יעשׂהו חטאת'**, **הגורל עושׂה חטא**, **ואין השם עושׂה חטא**, (ד"ג מא)

הגמר מבארת את הרايיה: **סתם סיפרא** [ברייתא זו שלא כתוב בה מי התנו שavanaugh היא ספרא דהינו 'תורת כהנים' (שמדרשי ההלכה על ויקרא שמובואר בה ענייני הקרבנות קרויים 'תורת כהנים')]**מני** [ומי שנה אותה] **רבי יהודה**,

וקא תנין - והברייתא אומרת **הגורל עושׂה חטא**, **ואין השם עושׂה חטא**, **אלמא הגרלה מעכבא** - הרי מוכח שרבי יהודה סובר שהגרלה מעכבת [cmbavor בדברי רב ינא לפי הלשון השני], ורק ע"י הגרלה השער נהיה קרבן 'חטא' לה'.

תיבתא דמאן דאמר הגרלה לא מעכבא - והרי זה קושיא על מי שאומר [רב ינא ורב יוחנן לפי הלשון הראשונית. ורב יוחנן לפי הלשון השני] שלרביה יהודה הגרלה לא מעכבת.

הגמר לא מיישבת קושיא זו, ונשארת על מאן דאמר זה בתקיובתא.

יומא דף מא

שבת קודש יא סיון תשפ"א

סתם סיפרא מנין רבי יהודה וקא תנין הגורל עוזה חטאת ואין השם עוזה חטאת אלא הגרלה מעכבה. תיובתא דמאן דאמר הגרלה לא מעכבה תיובתא [התבאר בדף הקודם]

♦ ♦ ♦

הקיןין מתפרשות או בליךיה בעולמים או בעשיית כהן

אמר رب חסידא: אין הקיןין מתפרשות - 'קן' - זוג עופות שמביאים לקרבן, אחד לעולה ואחד לחטאת, איינו נקבע איזה היה להעולה ואיזה לחטאת, אלא או בליךיה בעולמים - בשעת לximity העופות (קנויותם או הקדשתם) אומר הבעלים זה לעולה וזה לחטאת, ושוב אי אפשר לשנותם.

או בעשיית כהן - או בשעת ההקרבה, אם הבעלים לא קבע להם שם כאשר לקחם, שלילה פירש איזה לעולה ואיזה לחטאת, יכול הכהן לקבוע בהקרבתם, זה לחטאת וזה לעולה. אבל הבעלים איינו יכול לקבוע להם שם אחרי שליקיהם, וממילא אם בתחילת [cashkana] או כשהקדשים] לא פירש מה לעולה ומה לחטאת, ורק אחר כך אמר זו לעולה וזה לחטאת, יכול הכהן בשעת ההקרבה לשנות מהה בעלים אמר.

אמר רב שני בר אשי: מאי טעמא דרב חסידא,

דכתיב זולקה ועשה - לגבי קרבן يولדת שמביאה 'קן', נאמר: 'ולקחה שתי תורמים או שני בני יונה אחד לעולה ואחד לחטאת', ובמצורע זוב שמביאים 'קן' נאמר: 'ועשה הכהן אחד לחטאת ואחד לעולה', ודורשים מכך: שאפשר לקבוע להם שם לעולה או לחטאת, או בליךיה - או בשעת ליקחתם, או בעשייה - או בשעת העשייה, אבל בין הליךיה לעשייה אי אפשר לקבוע שם.

שאלת א', בכרייתא מכואר שהגורל עוזה חטאת אף שאינו שעת לkipotha ואינו שעת עשייה

מייתיibi, נאמר בפסוק **'זעשהו חטאת'**, הגורל עוזה חטאת, ואין השם עוזה חטאת - אם קרא לשער 'שם', بلا גורל, איינו געשה על ידי כך קרבן חטאת.

שיכול, והלא דין הוא - שהיה אפשר למלוד מקל וחומר שהשם יעשה חטאת: ומה במוקום **שלא קידש הגורל** - בשאר קרבנות כשמביא שתי סוגים קרבנות יחד [כגון זבה וילدت שמביאים שתי עופות אחד לחטאת ואחד לעולה] אם עשה גורל איזה לחטאת ואיזה לעולה, לא מצינו שהגורל קובע לחטאת או לעולה, ואעפ"כ **קידש השם** - אם קרא לו חטאת ולזו עולה, אין הכהן רשאי לשנותם.

מקום שקידש הגורל - בשערי יום הקפורים, אין דין **שקידש השם** - ואם קרא לאחד שעיר לה', או שקורא לשני שעיר לעוזול, אי אפשר לשנותם.

تلמוד לזרר זעשהו חטאת, הגורל עוזה חטאת, ואין השם עוזה חטאת.

הגמר מבארת את הראייה: **וְהִיא הַכָּא** - והרי כאן, כשם קידש וקורא לו שם בשעה שעושה

את הגורל, **דלאו שעת לكيחה** - שאין זה שעת לKİחת השערים, **ולאו שעת עשייה** היא - ואין זו שעת הAKERבתה השער לה' ושליחת השער לעוזאול, **ויקתני דקבע** - ומובואר שהGORל קבוע מה לשם ומה לעוזאול, אף הAKERיתא רוצה ללמידה מכך בכל KRבן שהGORל יקדם שלא בשעת לKİחה ועשיה, וקשה על דברי רב חסדא שסביר שאפשר רק בשעת לKİחה או עשייה.

תשובות: כוונת הAKERיתא לומר שהGORל מקדש בשעת לKİחה ועשיה

עונה הגמרא: אמר רבא: **הכי קאמэр** - כך אמרה הAKERיתא, מה במקום **שלא קידש הגורל**, **ואפילו בשעת לKİחה, ואפילו בשעת עשייה** - בשאר KRבנות שGORל לא מקדש בין אם עושה את הAKERלה בשעת לKİחית KRבן ובין אם עושה את הAKERלה בשעת עשיית KRבן, **ואעפ"כ קידש השם בשעת לKİחה ובשעת עשייה** - כאשר קבוע שם לKRבן בשעת הAKERה או בשעת העשייה, הרי זה מקדש.

מקום שקידש גורל שלא בשעת לKİחה ושלא בשעת עשייה - בשערים שהGORל קבוע את שער לה' ואיזה שער לעוזאול ואף שעשו את הAKERלה לא בשעת הAKERה ולא בשעת העשייה, **אינו דין שקידש השם בשעת לKİחה ובשעת עשייה**.

פלמוד לומר, זעשותו חטא', גורל עושה חטא, **ואין השם עושה חטא**.

נמצא שאין זה סותר לדברי רב חסדא, שהAKERיתא רק דנה אם קריית שם בלבד גORל מקדשת בשעת לKİחה או עשייה, ואין צד לומר שGORל יקדם שלא בשעת לKİחה או עשייה. [וממה שהשערים מתקדשים ע"י גORל שלא בשעת לKİחה ועשיה אין שאלה, שזה דין מיוחד בשערים שהם מתקדשים על ידי גORל שלא בשעת לKİחה ולא בשעת עשייה].

♦ ♦ ♦

שאלה ב': בכדייתא מביאר שאחד הפרשה [שאינו שעת לKİחה ואינו שעת עשייה] יכול לKRבן להם שם

תא שמע, מטמא מקדש עני - אדם שנכנס למקדש כאשר הוא טמא, שהדין הוא שהנכנס למקדש בטומאה מביא KRבן 'עליה וירוד', אם הוא עשיר מביא KRבן בהמה אחת לKRבן חטא], ואם הוא עני מביא שני עופות [אחד לחטא ואחד לעולה], ואם הוא יותר עני מביא מנחה,

והפריש מעות לKEYנו, שעני מביא כן עופות, אחד לחטא ואחד לעולה, והפריש כסף لكنותם מהם שתי עופות,

והעשיר - ואחר כך נהייה עשיר, ואזוי צריך להביא KRבן אחד, KRבן בהמה, כדי עשיר,

ואחר קב' חילק את המעות שהפריש לKENות עופות, ואמר: אלו לחייבתו, ואלו לעולתו,

אף על גב שעכשיו שהעשיר אין KRבן עני עליו, אלא KRבן עשיר, ואין KRבן עשיר עולה אלא חטא בhemah, **מוסיף** - מוסף דמים על הדמים שהקדיש לחטא העוף, **ומביא** בהמה לחובתו מדקמי חטא] - מהדים שקרא להם שם חטא (וחשב בתקילה להביא מהם חטא העוף).

וain מוסף ומביא חותמו - חטא בhma, מדרמי עולתו, שאין יכול לשנות את המעות שקרה להן שם עולה (לעolate העוף), لكنות מהם חטא (חטא בhma).

הגמרה מבארת את הראה: **זהא חכא** - והרי כאן כ舍ילך את המעות ופירים מה לחטא ומה לעולה, לאחר שלקה את המעות, **דלאו שעט לקייח ולאו שעט עשייה היא** - שאין זה שעט לקייח, ואין זה שעט עשייה, **וקדני קבע** - וככתוב שנקבע על הדמים שם 'עליה', ואין יכול לשנותם ולקנות מהם חטא.

תשובה: ברייתא זו ודאי מושבשת שהרי אי אפשר לומר שקרה שם לקרןנות העוף שהביא לאחר שהעשיר [שהרי אין בו כלל תורה עולה, ואיןיו יוצא בזה ידי חותמו], וכשם שצדיק לומר שמדובר שקרה שם לעופות כשהיה עדין עני, כך צדיק לומר שקרה שם לעופות בשעה שהפרישם

אמר רב ששת: ותסבירו - וכי תסביר שמדובר כאן שקרה לדמים שם חטא ושם עולה לאחר שהעשיר, **והאמיר רבנן אלעזר אמר רב הושעיא: מטמא מקדש עשיר, והביה קרבן עני, לא יצא.**

וכיוון דלא יצא - וכיוון שעשיר שהקריב קרבן עוף שהוא קרבן עני, איןו יוצא בזה ידי חובה, **היכי קבע** - איך מועיל מה שקבע את הדמים לעולה, אחר שהעשיר, הרי עשיר אינו מחייב עולה, ואיןו שיק בזה כלל [שהרי אפילו בדיעד אם הקריב קרבן עני איןו יוצא בזה ידי חותמו].

אלא מאי אית לך למימר - אלא מה יש לך לומר, שמה שנאמר בברייתא שאחר שהעשיר אמר אלו לחטאתי ואלו לעולתי, זה שיבוש, ויש לומר בברייתא: **שכבר אמר מעניותו** - שכאשר היה עני אמר 'algo לחטאתי ואלו לעולתי', ולאחר כך העשיר, נמצא שבשעה שקבעם היו הם ראויים לו, ולכן הדמים נקבעים לעולה,

הכא גמ' שכבר אמר משעת הפרשה, וכיוון שברייתא זו מושבשת, יש לומר שגם מה שאמרו שהפריש מועות לקינו, לא מדובר שקבע שם למעות לאחר הלקיחה, אלא מדובר שבשעת הפרשת המועות, קבוע ואמר אלו לחטא וalgo לעולה, נמצא שקריאת השם הייתה בשעת הפרשה.

שאלה [א] על התשובה: לפי הדעה שלא מוכחים לומר שקרה שם לאחר שהעשיר [שהרי יש בו תורה עלה, שיוצאה בזה ידי חותמו], הרי אין הברייתא מושבשת

שואלת הגמורה: **ולרבינו הכא אמר רבנן לאשיה דאמר שני שחייב קרבן עשיר והביה קרבן עני יצא,** [עמדו ב:] אם כך **מאי איכא למימר** - מה יש לומר, הרי לשיטה זו אין צrisk לומר שהברייתא מושבשת, שהרי אפשר לומר שקבע שם לדמים בעודו עני, וכיוון שהברייתא אינה מושבשת, יש לומר שמדובר כפי שתובב בברייתא שקבע שם לדמים אחר הפרשת המועות, וחוזרת השאלה שUMBAR בברייתא שאפשר לקרוא שם אף שלא בשעת הפרשה.

תשובה: יש להוסיף בברייתא תיבה אחת, שקנה במועות עופות ואו קרא להם שם

עונה הגמורה: **לא פימא** - אל תאמר בברייתא: **זאתר כך אמר אלו לחטאתי ואלו לעולתי**, והיינו שקבע למעות שם לאחר שהפריש את המועות, **אלא אימא** - אלא תאמר: **זאתר כך**

לֹקַח וְאָמַר - שלאחר שהעшир קנה במעות שתי עופות, ואמר: זו לחטאתו וזה לעוללה, ונמצא שמדובר בקריאת שם בשעת לكيחה, ואין בה קושيا על רב חסדא.

שאלה [ב] על התשובה: אם מדובר שכבר קנה במעות עופות, מה פירוש הכריותה שקנה במעות בהמה, הרי כבר קנה במעות עופות?

שואלת הגמרא, אם מדובר בבריותה באופן שכבר **לקח** - קנה את העופות במעות, מה פירוש הבריותה: **מוסיף ומביा חובתו, מי ניחו** - מה פירוש תיבותו אלו, הרי אין לו ממעות שכבר קנה במעות עופות.

תשובה: כוונת הכריותה שפודה את העופות

עונה הגמרא: **דִּפְרִיק לֵיה** - כוונת הבריותה שפודה את העופות, ומוסיף ממעות על שווי דמי העוף שקנה לחטאתו, וקונה מהם בהמה לחטאתה.

שאלה [ג] על התשובה: הרי אי אפשר לדוחות עוף

שואלת הגמרא: **וְהָא [והרי] אין פְּדוּן לְעֻזָּב**, מבואר במנחות (ק:).

תשובה: מדובר שקנה עוף אחד לעוללה, ושאר המעות הוקבעו לחטאתי, ועל זה אומרת הבריותה שקנה ממעות אלו קרבן בהמה [חטאתי]

עונה הגמרא: **אמֶר ר֔ב פָּפָא: כִּגּוֹן שְׁלָקָח פְּרִידָה אַחַת** - מדובר באופן שקנה במעות עוף אחד לחטאתו או לעוללה, והמעות שנשארו נקבעים לקרבן השני, וזה מה שאומרת הבריותה **אי עוֹלָה זָבָן** - אם קנה במעות עוף לעוללה, הכספי שנשאר הוא חטאתי, ואזוי **מוסיף ומביा חובתו מדקמי חטאתי** - מוסיף עליו דמים ומבייא מהם את חובתו קרבן בהמה. **וְהָא עוֹלָה אֶזְלָא לְנִדְבָּה** - וועלות העוף שקנה הולכת לנדבה.

אי חטאתי זבן - ואם קנה במעות חטאתי העוף, הוקבעו שאר המעות לעוללה, ועל כן אין מוסיף ומבייא חובתו מדקמי עולתו, אלא מביא מן המעות עלות נדבה. **וְהָא חטאתי אֶזְלָא לְמִיתָה** - וחטאתי העוף זו שלקח הולכת למיתה, ויביא מביתו מעות אחרים ויקנה בהמה לחטאתי.

◆ ◆ ◆

עשיר שהביא קרבן עני, מחלוקת אם יצא

ゴּפָא, אָמֶר ר֔בִּי אֶלְעָזָר אָמֶר ר֔בִּי הַוּשְׁעִיא: מִטְפָּא מַקְדֵּשׁ - מי שנכנס למקדש בעודו טמא, והרי הוא עשיר, והביא קרבן עני, לא יצא.

ורבי חגא אמר רבי הושעיא: יצא.

שאלה: בכיריתא מפורש שעשיר שהביא קרבן עני לא יצא

מיתיבי, מצורע עני שהביא קרבן עשיר, יצא.

עשיר שהביא קרבן עני, לא יצא.

הרי מפורש בבריותא שלא כרבי חגא.

תשובה: בבריתא מזכיר על מצורע, ושם יש לימוד מיוחד שהביה קרבן עני לא יצא

עונה הגمرا: **שָׁאַגְּנִי הַתֶּם** - שונה שם במצורע, **דְּכַתֵּיב יָצָאת תְּהִיה תּוֹרַת הַמַּצְוּרָעַ**, משמע **יאת' ולא אחרת, שעשיר יביא קרבן עשיר ועני יביא קרבן עני, ולא להיפך.**

שואלת הגمرا: **אֵי הַכִּי, רִישָׂא נָמֵי** - אם כן גם בירישה עני שהביה קרבן עשיר גם כן צריך להיות הדין שלא יצא.

עונה הגمرا: **הִא רַבִּי רְחַמְּנָא תּוֹרַת** - הרי ריבתה התורה ואמרה 'יאת תורה המצורע' תורה אחת לכל המצורעים, כולן יוצאי בקרבן עשיר.

הגمرا מוכיחה כתירוץ זה: **וְהַתְּנִינָא** - וכך שנינו: **תּוֹרַת', לְרוּבָת מַצְוּרָע עֲנֵי שַׁהְבֵּיא קָרְבֵּן** עשיר, **יָכֹל אֲפִילוּ עַשֵּׂיר שַׁהְבֵּיא קָרְבֵּן עֲנֵי, תְּלֻמָּוד לְזֹמֵר יָאָת'**.

שואלת הגمرا: **וְגַילְפָמִינָה** - ונלמד מזה, מצורע, למי שנכנס למקדש בטומאה, שאם הוא עשיר והביה קרבן עני שאינו יצא בזה ידי חובתו.

עונה הגمرا: **מִיעֵיט רְחַמְּנָא** - לגבי מצורע יש מיעוט שכותוב: **יעָם דָל הַוָּא'**, רק במצורע יש דין שעשיר שהביה קרבן עני לא יצא, אבל בשאר חיibi קרבן עולה ויורד, לא נאמר דין זה.

משנה

שירות לשון של זהורית

קָשֵׁר לְשָׁוֹן שֶׁל זְהֹרִית [צמר סרוק ומשוך כמין לשון, צבוע בצבע אדום], **בָּרָאשׁ שְׁעִיר הַמְּשַׁתְּלָתָה**,

וְהַעֲמִידָו כְּנָגֵד בֵּית שִׁילּוּחוֹ - והעמיד את השער שמשתלה לעוזל כנגד השער שמשם מוציאים את השער מהמקדש.

וְלֹגְשָׁחַט כְּנָגֵד בֵּית שְׁחִיטָתוֹ - ולשער הנשחט, קושרים לשון של זהורית, בצווארו שהוא כנגד מקום שחיטתו.

VIDUI SHENI UL HAFER

בָּא לו אַצְלָ פָּרוֹ שְׁנִיה, וּסְזַמֵּךְ שְׁתֵּי יְדֵיו עַלְיוֹ וּמִתּוֹנָה - אחר כך בא הכהן ועושה סמיכה ומיתונדה פעמיים שנייה על פרו.

וְכֹךְ הִיא אָמֵר : **אַנְּאָה שְׁמָם (חַטָּאתִי עֲוֹתִי וְפִשְׁעָתִי)** [עויתי פשעתי חטאתי] **לִפְנֵיךְ אָנָּי וּבְיִתְּי וּבְנִי** אחרון עם קדושה,

אַנְּאָה שְׁמָם, כְּפֹר נָא לְעֻנוֹת וּלְפִשְׁעָים וּלְחַטָּאים, שְׁעֹוֹתִי וְשִׁפְשָׁעָתִי וְשִׁחְטָתִי לִפְנֵיךְ אָנָּי וּבְיִתְּי ו**וּבְנִי אַחֲרֵן** עם קדושה,

כְּפֹתָה בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדָּךְ יְבִי בַּיּוֹם הַזֶּה יְכֹפֵר עֲלֵיכֶם לְתַהְרֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי הַתְּהִרְרוֹ.

וְהַן - העומדים בעזרה עוגנים אחוריו: **בָּרוּךְ שֵׁם כָּבֹד מֶלֶכְתֹּו לְעוֹלָם וְעַד.**

סדר העבודה שהتابאר עד כאן	
טבילה ראשונה - בגדים זהב	תמיד של שחור, שחיטה וזריקת הדם
קטורת של שחור	התבט הנרות
הקרבת האיברים, חביתינו, יין	
טבילה שנייה - בגדים לבן (יקרים יותר משל טבילה רביעית)	
סמייקה ווידוי על פרו (על החטאיו)	גורל. קשירת 'לשונות'
סמייקה ווידוי פעמיים שני על פרו (על החטאיו, חטאינו בני ביתו, חטאות הכהנים)	

גמר

כירור במשנה: מה הפירוש 'ולנשחט כנגד בית שחיטתו'

אייבעיא להו, ולנשחט אקשירה קאי - מה שנשנו במשנה 'ולנשחט כנגד בית שחיטתו', האם הכוונה שקשר לשער הנשחט [השער להשם] לשון של זהורית כנגד צווארו,
או אהעמְדָה קאי - או שכונת המשנה לומר שאת השער הנשחט העומד לשחיטה מעמיד כנגד העזורה שהוא מקום שחיטתו.

פשיטת הספק: כוונת המשנה שקושור לשון של זהורית גם על השער הנשחט

תא שמע, דתני רב יוסף: **קשר לשון של זהורית בראש שעיר המשלח והעמידו כנגד בית שלילוחו,** **ולנשחט כנגד בית שחיטתו,** שלא יתערב זה בזו, ולא יתערב אחרים.

הגמר מבארת את הראייה, והנה **אי אמרת בשלה מא אקשירה קאי, שפיר** - אם תאמר שכונת הบรיתא לומר שקשר לשון של זהורית כנגד בית שחיטתו, מבוארים היטב דברי הבריתא, שכח השערים אינם מתערבים זה בזו, לשער לעוזאל קשר לשון של זהורית בראשו. ולשני, שהוא הקרבן לה' קשר לשון של זהורית בצווארו.

אלא אי אמרת אהעמְדָה קאי - אבל אם אתה אומר שכונת הבריתא לומר שמעמידים את השער לה' כנגד מקום שחיטתו, והרי אם כן, **נהי דבחכרייה לא מייערב דהאי קטיר ביה זראי לא קטיר ביה** - אף שבכחיבו [בשער לעוזאל] אינו מתערב, שבאחד קשר לשון של זהורית, ובשני לא קשר לשון של זהורית,

אבל באחרניini מילת מייערב - בקרובנות אחרים הרי הוא יכול להתערב שהרי בשער להשם לא קשר לשון, וכן בשאר הקרובנות אין קשר לשון.

אלא לא שמע מינה אקשירה קאי - אלא מוכחה שכונת הבריתא שלשחט קשר לשון

של זהירות כנגד בית שחיתתו, ועל כן אינו מתערב עם השער השני (שהשור לו 'לשון של זהירות' בראשו), וכן אינו מתערב עם שאר השערים (שלא קשור להם לשון כלל).
שם מינה - שכונת המשנה 'ולנשחט כנגד בית שחיתתו', הקשור לו לשון כנגד צווארו שהוא מקום השחיטה.

♦ ♦ ♦

לשון פה, ולשון שעיר המשתלה – אחת מהם צריכה שיעור

אמר רבי יצחק: על שתי לשונות של זהירות **שמעתי** שיש ביניהם הבדל:
אחד של פה אדומה, שהכהן לוקח עץ ארז, אזוב, ושני תולעת (לשון של צמר צבועה בצלע אדום) וכאשר שורף את הפרה אדומה, משליך דברים אלו גם כן לש:right הפלה.

ואחת של שעיר המשתלה,

את אריכה שיעור,

ואחת אינה ארוכה שיעור – שכירה בכל שהוא,

ולא ידענא כי מיעיינו – ואני יודע איזה 'לשון' צריכה שיעור, ואיזה 'לשון' לא צריכה שיעור.

רב יוסף: **של שעיר המשליח יש לו שיעור, כי צריך לחלק לקשור חציה בסלע וחציה ביני קרני**

אמר רב יוסף: ניחוי אנן – נראה אנחנו, ובנאר איזה לשון צריכה שיעור לפי עניינן:
של שעיר המשתלה, בעני חלוקה – לצריכה חולקה, שהמשליח את השער לעוזאל, חולק את הלשון של זהירות לשנים, חציו קשור בסלע, וחציו בין קרני השער, **בעני שיעור** – הרי היא צריכה שיעור, שהיא בה מספיק כדי לחלק לשנים.

ושל פרה דלא בעי חלוקה, לא בעי שיעור.

שאליה: הרי גם של פרה צריכה להיות כבידה ומילא יש לה שיעור

מתיקף לה **רמי בר חמא**, **דרפה נמי בעי כובד** – הלשון שימושיים לש:right הפלה גם צריך שייהיה בה שיעור, שהרי צריך שתהא כבידה ותפול לתוכו עמוק האור, בדכתייב (שם) אל תוך שרפת הפרה.

תשובה: עניין זה [אם פרה צריכה כובד] הוא מחולקת תנאים

אמר לה רבא: **כובד פגאי היא – דין זה שצריך שייהיה 'covd' בלשון של פרה אדומה [שני תולעת שימושיים לש:right הפלה], הוא מחולקת תנאים, ואין זה מוסכם שהיה צריכה 'covd'.**
שואלה הגמרא: **ודפרה לא בעי חלוקה** – וכי הלשון של פרה [שני תולעת שימושיים לש:right הפלה] אינה צריכה שיעור, **אימתייה אבוי** הרוי שנינו במשנה: **בצד הוא עוזה, כורבן לעץ ארז ואזוב בשרי לשות**, מהלשון 'שריר' משמע שחילקו את הלשון, ומה שנסחרר כורכים בו את העץ ארז והازוב, אם כן נמצא שיש בו דין חלוקה ויש בו שיעור.

הגמרא דוחה את השאלה: **אם** כך יש לומר בברייתא: כורבן **בזונב לשון** – שהלשון

סroxka b'masrek, vnechit katzra l'resh ha'achad cmeyn zanav, vla chilku at shon ha'perha ha'adomah
l'shanim, vain ba shiur.

ען אֲרוֹ וְשָׁנִי תּוֹלַעַת שֶׁלָּא נַפְלוּ לְתוֹךְ שְׂרִיפַת הַפָּרָה אֶלָּא נִשְׁרָפוּ בְּאוּרִי

אמיר רבוי חנין אמר רב: **ען אֲרוֹ וְשָׁנִי תּוֹלַעַת שֶׁקְלַטְתָּן שֶׁלְהַבָּת**, ולא נפלו לתוכה שריפת הפרה,
אלא נשרפו באoir, קשרה.

שאלה: הרי שנינו שאם הלשון נשרפֵת באoir, מביא לשון אחר

מייתבי, נתהbab הילשון - נשרפֵת הלשון בעודו באoir, מביא לשון אחר, ומקדש - נותנו
לתוכה שריפת הפרה. [דבר זה קורי 'קידוש' שככל מעשי הפרה נקרא בלשון חז"ל קידוש].

תשובה א': מה שנינו שהוא כשר באש נמוכה שהזהב שהלשון הגעה לתוכה שריפת הפרה

אמר אבוי: לא קשייא, פאן - מה שנינו בברייתא שאם נתהbab הילשון צריך להביא לשון
אחר, מדבר בקולחת - אש שיש עליה עמוד שלhabbat זקור לעמלה כקלח של עשב גבוה,
ואין זה נהسب שהשליכו לתוכה שריפת הפרה.

פאן - מה שאמר רב חנין שאין צריך להביא אחר והלשון כשיירה, מדבר בנכפת - אש
שהשלhabbat שלה נמוכה וכפופה וסמווכה לגזלתה, ואיזי זה נהسب שהלשון הגעה 'אל תוך'
שריפת הפרה.

תשובה ב': עניין זה אם הלשון צריכה ליפול לתוכה שריפת הפרה הוא מחלוקת תנאים

רבא אומר: כובד, פנאי היא.

דתניא: **לִמְהּ פֻּקְנָן, כִּדְיַיְהּ פֻּלְןָ בְּאֲגֹדָה אַחַת**, שצורך שייחו נלקחין בכת אחט דכתיב
ולקח עץ ארו ואזוב ושני תולעת, דברי רבוי.

רבי אלעזר ברבי שמעון אומר: **כִּדְיַיְהּ בְּהַן כּוּבָד, וַיַּפְלֹל לְתוֹךְ שְׂרִיפַת הַפָּרָה**.
נמצא שרבי אלעזר ברבי שמעון שצורך שייהה בהם כובד, אם נתהbabbo בעודם באoir,
הרי זה פסול. [זו היא השיטה המבווארת בברייתא]. ולרבי אין צורך שייהיו כבדים, ואפילו
אם נתהbabbo באoir הרי זה כשר [וכדעה זו אמר רב חנין].

כי אתה רב דימי אמר רב כי יוחנן, שלש לשונות שמעתי: אחת של פורה. ואחת של שעיר המשתלה.
וاثת של מצורע, אחת משקל עשרה זוז, ואחת משקל שני סלעים, ואחת משקל שקל, ואין לו
לפרש, כי אתה רבין פירשה ממשמיה לך כי יונתן [יתבאר בדרך הבא].

יומא דף מב

יום ראשון יב סיוון תשפ"א

משקלם של לשון פה, של שעיר המשתלה, ושל מצורע

לעיל הביאה הגמara שיטת רבי יצחק על לשון של פה ולשון שעיר המשתלה שאחת צריכה שיעור ואחת אינה צריכה שיעור, והגמara ביארה שלשון של פה אין לה שיעור [לפי הדעה שאינה צריכה כובד].

להלן מביאה הגמara דעתה שלשנות אלו וכן לשון של מצורע יש שיעור במשקלם:
כי אתה רב דימי אמר - כאשר בא רב דימי מbabel לארץ ישראל אמר בשם **רבי יוחנן**, **שלש לשונות שמעתי:**

א. **אחד של פה.**

ב. **וاثת של שעיר המשתלה.**

ג. **וاثת של מצורע**, שהכהן שוחט ציפור על כלי עם מים חיים, ולאחר כך טובל ציפור אחרית עם עץ הארוֹן ואזוב ושני תולעת במים אלו, ומזה מהם על המצורע.

אחד משקל עשרה זוז,

וاثת משקל שני סלעים,

וاثת משקל שקל,

ואין לי לפארש, ואני יודע לפחות איזו גודלה ואייזו קטנה ואייזו בינוונית.

דעה א': של פה - עשרה זוז. שעיר המשתלה - שני סלעים. מצורע - שקל

כי אתה רבין פירשה ממשימה דרבוי יונתן - כאשר בא רבין מbabel לארץ ישראל פירש עניין זה בשם רבוי יונתן: (ד"ה מ) **של פה משקל עשרה זוז**, צריך שהיא תהיה כבידה ותיפול בתחום שריפה הפורה.

ושל שעיר המשתלה צריך לחולקה, כמבואר לעיל, שיעורה: **משקל שני סלעים** ודיה בכך.

ושל מצורע [שאין צריך שתהיה כבידה ואין צריך לחולקה], שיעורה הוא: **משקל שקל**.

רבי יוחנן: בשל פה נחלקו אם עשרה זוז, או משקל שקל

אמר רבבי יוחנן: פליagi בה רב שמעון בן חלפתא ורבנן בפה,

חד אמר: משקל עשרה.

וחדר אמר: משקל שקל.

וסימנייך, שלא תטעה לומר שאחד היה אומר משקל שני סלעים, משנה זו תהא לך שניינו אחד המרבה ואחד הממעט ובלבד שיכוין לבו לשמיים, בטימן זה תזכור לומר שהאחד נתן בה את השיעור הגדל [עשרה], ואחד נתן בה את השיעור הקטן [שקל], אבל שיעור בינווני [שני סלעים] לא הוזכר כאן.

רבי ירמיה מדיפתי: בשער המשתלה נחלקו אם משקלה עשרה זוז, או שקל

אמר ליה רבי ירמיה מדיפתי לרבינן: לא בפירה פלייג - לא נחלקו רב שמעון בן חלפתא ובבנין בלשון של פרה, אלא בשער המשתלה פלייג, שלשון של פרה לכלוי עלמא הוא משקל שני סלעים, ובלשון של שער המשתלה נחלקו אם הוא משקל של קל או משקל עשרה.

וההוא יומא [ובאותו יום שנחלקו בזה] נח נפשיה לרבי בר Kisayi - נחה נפשו, כלומר: נפטר רביא בר Kisayi, ואנחנו בה סימנא - והניחו בזה טימן, לזכור שנחלקו בשער המשתלה, וכך אמרו: **רבי בר Kisayi מכפר בשער המשתלה**, שהרי מיתה צדיקים מכפרת, ואמרו טימן זה כדי לזכור שהמחלוקה היא בדבר מכפר דהינו בשער המשתלה.

♦♦♦

אמר רב יצחק: **שתי שחיותות שמעתי,**

אחת של פרה,

ואחת של פרו - פר כהן גדול של יום הכפורים,

אחת בשורה בזור, ואחת פסולה בזור,

ולא ידענו כי מניינו - ואני יודע איזה מהם בשורה ואיזה פסולה.

מחלוקת רב ושמואל אם שחיתת פרו של כהן גדול בשורה בזור, או שחיתת פרה אדומה בשורה בזור

אמר, שחיתת פרה, ופרו של כהן גדול, רב ושמואל נחלקו בזה:

חד אמר: **פרה שנשחטה ע"י זר פסולה.** פרו של כהן גדול שנשחט ע"י זר בשורה.

וחדר אמר: **פרו שנשחט ע"י זר פסולה.** פרה שנשחטה ע"י זר בשורה.

מקור שכובר ששחיתת פרה בזור פסולה

התשטים - הדבר ברור **רב הוא דאמר פרה פסולה,**

דאמר רב זירא: שחיתת פרה בזור פסולה.

ואמר רב עלה: **'אלעוז' ו'חווקה' שינו ב** - שבפרה אדומה כאמור 'ונתnam אותה אל אלעוז הכהן וכו' ושחט אתה לפניו, הרי שהכהן שוחטה, ונאמר שם 'זאת חקת התורה', וכל מקום שכתוב 'חווקה' מה שנאמר בפרשא מעכב, ועל כן אם היא נשחטה ע"י זר, הפרה פסולה.

שאלה על רב: הרי גם בפרו של כהן גדול כתוב חוות, ולמה רב שכובר ששחיתתו בשורה בזור

שואלת הגמרא: **רב, מי שנא פרה** - מה שונה דין פרה שאם היא נשחטה ע"י זר הרי היא פסולה, **דכתיב שכותוב בענינה 'אלעוז' ו'חווקה'**, מבואר.

פרו נמי הא כתיב - והרי גם לגבי פר של כהן גדול כתוב '**אלעוז' ו'חווקה**', **דכתיב (ויקרא טז) והקריב אהרן וכו'**, ושחט את פר החטאasher לו, וככתוב שם 'והיתה זאת לכם לחיקת עולם', הרי שחיתת הפר ע"י אהרן שהוא כהן גדול מעכבה.

תשובות: שחיטה אינה עבודה

עונה הגمرا: **שחיטה לאו עבודה היא** - שחיטה אינה עבודה, וממילא מה שכתוב 'חוקה' לא נאמר על שחיטה.

שואלת הגمرا: **אי חci, פרה נמי** - אם כך, שחיטה אינה עבודה, גם שחיטת פרה תהיה כשרה בזור.

עונה הגمرا: **שאני פרה קדרשי בדק הבית היא**, כלומר אין בה קדושת המזבח, אלא קודשת דמים בועלמא, שהרי שחיטתה בהר הזיתים, הילך אין חילוק בה בין עבודה לעבודה, בין שחיטה לשאר עבודותיה, ועל כולם נאמר 'חוקה', וממילא היא פסולה בזור.

אבל פרו של כהן שהוא קודשת הגוף, ועובדתו בכלל 'עבודה', ושחיטה אינה עבודה יש סברא לכך ביןיהם שהם צריכים כהן, ושחיטה שאינה עבודה אינה צריכה כהן.

שואלת הגمرا: **ולאו בל דכн הוא** - ואין זה כל שכן, אם שחיטת פרו שהיא קודשת הגוף, לא נאמר בה 'חוקה', ושחיטת כהן אין מעכבות בה, כל שכן שחיטת פרה שהיא קודשי בדק הבית שלא נאמר בה 'חוקה' לעניין שחיטתה, וגם היא תהיה כשרה בזור.

עונה הגمرا: **אמר רב שיא בריה דבר ידי**: מידי דהוה אמראות נגעים דלאו עבודה היא וביעיא בהינה

- הרי דבר זה כמו שמצוינו לגבי ראיית נגעים שאינה עבודה, וצריך שדוקא כהן יראה את הנגע ויטמן או יטהרנו. וכן כאן אף שחיטת פרה אינה עבודה, הרי היא צריכה כהן.

ביאור דעת שמואל: שחיטת פרה אדומה בזור כשר, שכותב ישבח אותה לפניו'

שואלת הגمرا: **ולשמואל דאמר פרו פסולה**, ופרה כשרה בזור, מי שנָא פֶרֹו דכתיב 'אחרון' /'חוקה', ועל כן שחיטת פרו בזור פסולה, אם כן **פרה נמי**, **הא כתיב אלעוזר ויחוקה**, ומדוע שחיטת פרה בזור אינה פסולה.

עונה הגمرا: **שאני הטעם** - שונה שם לגבי פרה אדומה, **דכתיב** 'ונתתם אתה אל אלעזר הכהן וכו' **וישחט אותה לפניו**, הרי משמע שאלעזר אינו שוחט, אלא אחר שוחט לפניו, והיינו: **שיהא זר שוחט ואלעוזר רואה**.

רב לומד מלפניו' שלא יסיח דעתו ממנה

ורב שסבירו שאלעזר עצמו שוחט, מבאר שמה שכתוב 'לפניו' לומדים: **שלא יסיח דעתו ממנה** - משmirתה מטומאה ומשאר דברים הפטולים אותה.

שמואל לומד שלא יסיח דעתו מושך וכו' לעניינו

مبرרתת הגمرا: **ושמואל**, **שלא יסיח דעתו**, **מנא ליה** - מנין הוא לומד זאת.

מבארת הגمرا: **נפקא ליה** - הוא לומד זאת, **מיישרף את הפרה לעניינו** [ומשריפה לומדים גם בשחיטה צריך שלא יסיח דעתו משmirתה].

לפי רב, פסוק אחד מלמד שלא יסich דעתו בשחיטה

מבראשית הגמרא: **רב**, מה הוא לומד מב' הפעמים שכותוב 'לפניו, חד - פסוק אחד נאמר בשחיטה, שלא יסich דעת ממנה בשחיטה. וחד - ופסוק אחד נאמר בשחיטה, שלא יסich דעת ממנה בשריפה.

וצריכא - וצריך את שתי הפסוקים בזה, **דא כתב רחמנא בשחיטה** - שאם התורה הייתה כותבת רק בשחיטה שצורך שלא יסich דעת ממנה, הייתי אומר שהיינו משום דתחלת עבורה היא. **אבל שריפה** שאינה תחילת UBODA, **אם לא** הייתי אומר שאין היסח הדעת פוסל בה. **צריכא** - לכן הוצרכו לומר שבשניהם היסח הדעת פוסל.

ואילך כתב רחמנא בשחיטה שהיסח הדעת פוסל, הייתי אומר שرك בשריפה נאמר דין זה, משום דהשתא הוא דמתכשרא פרה - משום שכעת הפרה מתכשרת, שהרי כל עצמה אינהعشוויה אלא לאפרה. **אבל שריפה, אם לא** - הייתי אומר שאינה פסולה בהיסח הדעת.

צריכא - לכן הוצרכו שתי הפסוקים להסבירו שהיסח הדעת פוסל בין בשחיטת הפרה ובין בשריפתה.

ושחת את הפרה לעינוי	ושחרף את הפרה לעינוי	
שלא יסich דעת בשחיטתה	שלא יסich דעת משריפתה	רב
שלא יסich דעת משחיטתה [ומשריפתה]	זר שוחט	শמוֹאַל

בידוך: באיזה דברים בפיה אין פסול היסח הדעת

בפסוק מבואר שהכהן צריך לא להסיח דעת בשריפת הפרה ובשחיטתה, מבררת על כך הגמרא: **למעוטי Mai** - איזה עבודה בא הפטוק למעט, שלא פוסל בהם היסח הדעת.

איילימה - אם תאמר: **למעוטי אסיפת אפרה** - שנאמר 'ואסף איש טהור', ובזה לא פוסל היסח הדעת.

ומילוי מים [מילוי מים חיים ממעיין], לתת לתוך אפר להזות, **לקידוש** - לתת את המים על האפר, ולערכם יחד, [עמדו ב]

והרי **למשמרת למי נדה כתיב**, ומשמעותו שצריך שימור עד שיזה מהם.

ביאור: בהשלכת עץ ארו ואזוב ושני תולעת לשדריפת הפרה

אל למעוטי השלכת עץ ארו ואזוב ושני תולעת, דלאו גופה דפרה נינהו - שאין זה גוף הפרה, ובhem הסתחת דעת אינה פוסלת.

אמוראים נוספים שנחקרו אם שחיטת פרה בזוד כשרה

אייתמר, שחיטת פרה בזור,

רבי אמי אמר : בשרה.

ורבי יצחק נפחא אמר : פטולה.

ועליא אמר : בשרה. ואמרי לה פטולה.

ראייה לדעת רב ששחיתת פרה על ידי זוד פטולה, כמו ששחיתת פדה על ידי איש פטולה

מabit רבי יהושע בר אבא לסיועה לרבות שאמיר פרה ששחיתה זר פטולה,

אין לי אלא זאת מימיה שאין בשרין באשה בבאיש,

וain בשרין אלא ביום, כתיב (במדבר יט) 'הוא יתחטא בו ביום השלישי'.

מנין לובות שחיטה, وكבלת דם, והזאת דם [אחר קבלת הדם, מזה ממנו שבע פעמים, בעמודו על הר הזיתים, כנגד מקום המקדש], ושריפת, והשלכת עץ ארז ואזוב ושני תולעת לתוך שריפת הפרה, שאינם כשרים אלא ביום,

תלמוד לומר 'תורה' - זאת חקת התורה, תורה אחת לכל עבדותה.

[עובדות אלו גם אינם כשרים באשה, והבריות לא צריכה להביא ריבוי ולימוד לכך, היהות שכותוב בהם במפורש 'אלעזר או כהן'].

יכול שאני מרבה אף אסיפת אפרה, ומילוי מים, וקידוש, גם הם יהיו כשרים רק ביום, תלמוד לומר 'זאת', כולם: את הכתוב כאן תקים, ואל תוסיף.

והנה כיוון שלא מפורש בפסוק מה מרבים ומה ממעטים, מעתה לא מסין הכתוב אלא להתבונן מה לרבות מעט, ויש להבין: **ומה ראת לרובות את אלו [שחיטה וקבלת הדם, הזאת הדם, שריפת הפרה, והשלכת עץ ארז וכו'], ולהוציא את אלו [אסיפת פרה, מילוי מים, וקידוש], אחר שיזכה הפתuib [במה שנאמר 'תורה'] ומיעט [הכתוב במה שנאמר 'זאת'].**
אם רת, הרי אנו למדין قولן מהזאת מימה, מה הזאת מימה אין בשרין באשה בבאיש, שכותוב ולקח אזוב וטבל במים איש טהור, ואין בשרין אלא ביום - כמפורט בפסוק 'הוא יתחטא ביום השישי'.

אף אני אביה שחיטה וקבלת דם והזאת דם ושריפת, והשלכת עץ ארז ואזוב ושני תולעת, הואיל ואין בשרין באשה בבאיש [שכתב בהם 'אלעזר או כהן']. אין בשרין אלא ביום, ומוציא אני אסיפת אפרה ומילוי מים וקידוש, הואיל ובשרין באשה בבאיש, בשרין נמי ביום וביללה.

לילה	עי' אשה	הזאת המים
פטול	פטול	הזאת המים
פטול (שדומים להזאה שפטולה ע"י אשה)	פטול [שכתב אלעזר או חוכה]	שחיטה, קבלת הדם, הזאת הדם, שריפת, השלכת עץ ארז ואזוב ושני תולעת
כשרים (שאינם דומים להזאה וכשרים ע"י אשה)	כשרים	אסיפת אפרה, מילוי מים וקידוש

וכשם ששחיתת פרה ע"י אשה פטולה, כך יש לומר ששחיתת פרה ע"י זר פטולה, וקשה על דברי שמואל, שאומר ששחיתת פרה ע"י זר כשרה.

הצעת דחיתת השאלה: הרי בהזאה מצאנו שהיא פטולה באשה וכשרה בז'

שואלת הגמרא: **וזהי מאי תיוקטא** - וברייתא זו, מה הקושיא ממנה על דברי שמואל,
אלילמא מדפטולין באשה פטולין נמי בז' - אם תאמר מכך שהם פטולים באשה, **הזאת מימיה תוכיה שפטולין באשה וכשרה בז'**.

דוחיתת ההצעה: השאלה היא מכך שאשה פטולה בגין שכותב 'אלעוז' ולא אשה, וממילא יש ללמדך מכך גם 'אלעוז' ולא זר.

אמר אבי: **הינו תיוקטיה** - זהו הקושיא על דברי שמואל: **אשה, Mai טעם** - מה הטעם ששחיתת פטולה באשה, בגין שכותב בה **'אלעוז'**, והינו שמה שכותוב 'ושחתת אותה לפניו',anno מבארים שהכוונה כדיות רב שהשחיטה תהיה ע"י אלעוז הכהן [וממה שכותוב 'לפניו' הינו שלא יסיח דעתו משמרתה], ולכן אומרים: **'אלעוז' ולא אשה**. אם כך, **זר נמי** - גם לגבי זר, יש למעשה: **'אלעוז', ולא זר**.

בלילה	אשה	הסתה דעת	
אין כשר אלא ביום	אין כשרים באשה (זהו הקושיא על שמואל שמקشير בז')	הייסח הדעת פסול	שחיטה
אין כשר אלא ביום	אין כשרים באשה		קבלת הדם
אין כשר אלא ביום	אין כשרים באשה		הזאת הדם
אין כשר אלא ביום	אין כשרים באשה	הייסח הדעת פסול	שריפה
אין כשר אלא ביום	אין כשרים באשה	モותר להיסח דעת שאין זה גוף הפרה	השלכת עץ ארז ואזוב ושני תולעת
כשר בלילה	כשר באשה	הייסח הדעת פסול	אסיפת האפר
כשר בלילה	כשר באשה	הייסח הדעת פסול	מלחוי מים
כשר בלילה	כשר באשה (ובדף הבא מבואר שרבי יהודה פטול באשה)	הייסח הדעת פסול	קידוש
אין כשרים אלא ביום	אין כשרים באשה (ובדף הבא מבואר שרבי יהודה מקشير באשה)		הזאת המים

אמר עולא כל הפרק כולה משמעו מוציא מיד משמע ומושמע ממשילא וגנתם אותה אל אלעוזר הכהן אותה לאלעוזר ולא לדורות לאלעוזר, איבא דאמרי לדורות בכהן גדול ואיבא דאמרי לדורות בכהן הריות בשלמא למאן דאמר לדורות בכהן הריות שפיר אלא למאן דאמר לדורות בכהן גדול מנא ליה גבר חוקה חוקה מיום הקפורים. והוציא אותה שלא יוציא אחרת עמה, ברתנן לא היהה פרה רוצח לצתת אין מוציאין עמה שחורה שלא יאמרו שחורה שחתו ואין מוציאין עמה אדרומה שלא יאמרו שתים שחתו. רבי אומר לא מן השם הוא זה אלא משום שנאמר אותה לבדה ותניא קמא היא כתיב אותה מאן מגן קמא רבי שקבעון היא דדריש טעםיה ذקרא מאין בינייהו איבא בינייהו [יתבאר בדף הבא]

יומא דף מג

יום שני יג סיון תשפ"א

בפרשת פרה אדומה יש פסוקים שימושם בהם שדינים שונות ממה שימושם בפסוק הקודם, ויש פסוקים שאין בהם משמעות זום מילא משמע בהם שדינים כמו שימושם בפסוק הקודם

אמר עולא: כל הפרק הזה של פרה כולה,

משמע מוציא מיד משמע - ישם פסוקים שהם מוצאים ממשמעות הפסוק שלפניהם, כגון פסוק אחד מכשיר דבר מסוים, והפסוק שאחריו פוסלו.

ומשמע מילא - וישנם פסוקים שאינם מוצאים ממה שנשמע מהפסוק הקודם, וממילא הדין שימושם בפסוק שלפניהם נאמר גם עליהם, כפי שיבואר להלן: (תחילת הגמרא דורשת כמה דרישות בפסוקים בפרשת פרה):

עשית הפרה הראשונה ע"י אלעזר הכהן, שהוא סגן כהן גדול, אבל לדורות יש אמורים בכחן גדול ויש אמורים בכחן הדיוט

נאמר בפסוק: **'וַיְנַתֵּת אֹתָהּ לְאֱלֹעֲזֶר הַכֹּהֵן'**, ודורשים: 'אותה' - הפרה הראשונה שנעשתה במדבר ניתנה **לאלעזר** שהיא סגן כהן גדול, שהוא יעשה, ולא לדורות **לאלעזר** - אבל לדורות לא צרייך שדווקא סגן הכהן גדול יעשה את הפרה.

והגמרא מביאה מחלוקת איזה כהן צריך לדורות:

אייכא דאמרי: לדורות, בכחן גדול,

ואייכא דאמרי: לדורות, בכחן הדיוט,

[מה שהגמרא אומרת שפרה ראשונה הייתה דווקא ע"י אלעזר, אין הכרנה לכל העבודות, כפי שסביר באלהן שלרב הדברים נאמרו על השחיטה. ולשימואל שחיטה כשרה בזור, והדברים נאמרו על קבלת הדם, זו את הדם, ושריפת הפרה, ולפי זה מה הייתה בפרה ראשונה ב'ז', גם לדורות ב'ז'. ומה שהיה בפרה ראשונה באלעזר, אזי לדורות יש אמורים שהוא בכחן גדול ויש אמורים שהוא בכחן הדיוט].

শמוֹאָל		רַב			פְּרָה רִאשׁוֹנָה
לְדוֹרוֹת	פְּרָה רִאשׁוֹנָה	לְדוֹרוֹת	פְּרָה רִאשׁוֹנָה	לְדוֹרוֹת	
זר	זר	יש אמורים בכחן גדול, ויש אמורים בכחן הדיוט	אלעזר	שחיטה	
יש אמורים בכחן גדול, ויש אמורים בכחן הדיוט	אלעזר	כהן הדיוט	כהן הדיוט	קבלת الدم והזאתו (וכן שריפת הפרה)	

مبرרת הגמara: **בָּשְׁלָמָא לְמַאן דָּאָמֵר לְדוֹרוֹת בְּכָהֵן הַדִּוּט, שְׁפִיר** - טוב ומובן שכיוון שהפסוק

לא קבוע במפורש איזה כהן צריך לשאר הפרות, הרי ודאי שככל הכהנים כשרים לזה, סגן כהן גדול, כהן גדול, או כהן הדיוט.

אלא למאן דאמר? **לדורות בכהן גדול, מנא ליה** - מניין שלדורות צריך כהן גדול. מבארת הגמרא: **אמר** - הוא לומד זאת בגזירה שווה 'חוֹקָה' 'חוֹקָה' **מֵלֶום הַכְפּוֹרִים**, כמו שבאים הכהורים שכתו בה 'חוֹקָה' צריך כהן גדול, וכך גם בפורה שכתו בה 'חוֹקָה' צריך כהן גדול.

הוצאת הפלה לבדה בלבד פלה אחרת עמה, ויש אומרים אף בלבד חמור עמה

נאמר בפסקוק: 'זוהציא אותה', ולומדים: **שלא יוציא אחרת עמה**.

בדחנן, לא הייתה פלה רוצחה לצתאת, אין מוציאין עמה שחורה, **שלא יאמרו שחורה שחטה**, ואין מוציאין עמה אדומה, **שלא יאמרו שתים שחטה**, [ואזין הפלה פסולה, שאם עשה עמה מלאכה הרי היא פסולה. וכן מפני שנאמר 'ושחת אותה', ודורשים: שלא ישחוט אחרת עמה]. **רבי אומר:** לא מן השם הוא זה - אין הפסול מ'שם' זה [שלא יאמרו שתים שחטה], אלא ממשום **שנאמר 'זוהציא אותה'**, לבדה.

שואלת הגמara: **וַתָּנָא קְמָא, הָא בְּתִיב 'אָוֹתָה'**, ולמה איננו לומד זאת ממש, אלא מחשש **שלא יאמרו שתים שחטה**.

עונת הגמara: **מֵאַנְתָּא קְמָא, רַבִּי שְׁמֻעוֹן הִיא, דְּרַרִישׁ טָעִמָּה דְּקָרָא**, וכן כאן הוא דורש את טעם הפסקוק.

مبرרת הגמara: **מַאי בִּינֵיכֶם** - מה ההבדל בין תנא קמא לרבי.

מבארת הגמara: **אִיכָּא בִּינֵיכֶם** (דף ד) **דָּאֲפֵיק חָמָר בְּתָרָה** - אם הוציא חמור עמה, שלתנתנא קמא הוא מותר, שכן בזה חשש שיامרו 'ושחת שתי פרות'. ולרבי, הוא אסור משום שנאמר 'זוהציא אותה' בלבד.

שחיטת הפלה לבדה, בלבד אחרת עמה

'ושחת אותה', **שלא ישחוט אחרת עמה**.

◆◆◆

שחיטת הפלה - מחלוקת רב ושמואל אם היא כשרה בז'

נאמר בפסקוק: 'ושחת אותה **לפָנֵיו**',

לרוב, **שלא יסית דעתו ממנה**, וכmbואר לעיל (מב). דעת רב שדווקא אלעזר הכהן שוחט את הפלה, ומה שכתו 'ושחת אותה **לפָנֵיו**' אין הכוונה שאחר ישחות, אלא שלא יסיתו דעתו ממנה.

לشمואל, הפסקוק מלמד: **שיהא זר שוחט, ואלעזר רואה**, ואין צורך כהן בשחיטת הפלה.

קבלה והזאת הדם - מחלוקת רב ושמואל אם היא כשרה בכהן הדירות או דוקא בסנן (שהפסקוק מוציא מהפסקוק הקודם, ונחלקו מה נאמר בפסקוק הקודם)

בקבלת דמה, נאמר: **וילקח אלעזר הכהן מדמה באצבעו**,

לשמעואל, שסובר שבפסקוק הקודם מבואר שור כשר לשחיתה, פסקוק זה שמובואר בו שציריך כהן בקבלת הדם, בא להוציא מהפסקוק הקודם, **לאהזריה** - להחזיר את קבלת והזאת הדם **לאלעוזר**, שציריך סגן ל渴לה והזאה. [אם היה כתוב 'ולקח מדמה', ולא היה כתוב 'אלעוזר', היהתי אומר שור שכשר בפסקוק הקודם לשחיתה, כשר גם בפסקוק זה ל渴לה הדם].

לרב, שסובר שהשחיטה באלעוזר היא, לא היה הפסקוק ציריך לומר 'אלעוזר', שהרי גם השחיטה היא באלעוזר, וכיון שכתחבה שוב התורה 'אלעוזר', **הו מייעוט אחר מייעוט**, **וain מייעוט אחר מייעוט אלא לרבות, דאיפילו בכהן הדירות** - לקבלת הדם כשרה איפילו בכהן הדירות **ולא רק בסגן כהן גדול**.

ሞוציא מיד משמע		
רב	שמעואל	
אלעוזר	כשרה בזור	שחיטה
איפילו כהן הדירות	אלעוזר	קבלת והזאת הדם

השלכת האנודה לשريحת הפרה – כשרה בכהן הדירות [ונחלקו רב ושמעואל אם הפסקוק מוציא מהפסקוק הקודם, וכן התבادر שציריך דוקא سنן. או שהפסקוק הוא כהפסוק הקודם, וכן גם התבادر שאין ציריך דוקא سنן]

נאמר בפסקוק: **יולקח הכהן עץ ארז ואזוב ישבי תולעת והשליך אל תוך שריפת הפרה**, **לשמעואל**, שאומר שבפסקוק הקודם לגבי קבלת הדם מבואר שעבודה זו עשויה אלעוזר, פסקוק זה שכתווב בו 'כהן' בא למדרנו **דאיפילו** – שהשלכת העץ ארז כשרה איפילו **בכהן הדירות**, והרי זה מוציא מכלל מוציא, שמה שנאמר כאן 'כהן' מוציא מהפסקוק הקודם, שכן כשר כהן הדירות ולא ציריך סגן].

לרב, שבפסקוק הקודם לגבי קבלת הדם מבואר שעבודה זו כשרה בכהן הדירות, הרי פסקוק זה שכתווב בו 'כהן' אינו מוציא מהפסקוק הקודם, אלא הוא כהפסוק הקודם, שגם כאן הכוונה במא כתוב 'כהן' שכהן הדירות כשר ללקיחת העץ ארז וכו', **איצטראיך** – והווצרך הפסקוק לכתוב בזה כהן, שכן **סלקא דעתק אמינה** – היה עולה על דעתך לומר: **פינן דלאו גופה דפרה נגנהו** – כיון שהעץ ארז והازוב אינם גופ הפרה, **לא ליבעי כהן** – לא יצטרכו כהן,

קא משמע לנו – לכן הווצרך הפסקוק להשミニינו שציריך דוקא כהן.

לפי שmuאל: משמע מוציא מיד משמע. לפי רב: ממילא משמע		
רב	שמעואל	
איפילו כהן הדירות	אלעוזר	קבלת
השלכת האנודה לשريحת הפרה	איפילו כהן הדירות	השלכת האנודה לשريحת הפרה

עבודות הפרה [בפרה ראשונה] בגדידי כהונה

נאמר בפסקוק: **'זכבָס בְגִדֵיו הַלְבָן'**, מה שכתוב כאן 'כהן' לכאורה הוא מיותר שהרי נאמר לפני כן שעוסקים בכהן, ולא נאמר זאת אלא לדירוש 'בגדי הכהן', **בכיהוננו** - שהבגדים שעושה בהם את עבודות הפרה נעשים בגדידי כהונה, ולא בגדידי חול.

עבודות הפרה [لدורות] בגדידי כהונה

נאמר בפסקוק: **'וַיְצַמַּא הַכֹּהֵן עַד הַעֲרָבָה'**, ומה שכתוב 'הכהן' לומדים: **'כהן בכיהוננו לדורות'**

- ללמד על פרה הנעשית לדורות לצריכה בגדי כהונה.

שואלה הגמורה: **הנִיגְחָא לְמֹאן דָאָמַר [לעיל] לדורות בכהן הדירות, שפִיר** - טוב ומובן לצריך לכתוב כאן כהן, ללמד על של דורות שתעשה בגדידי כהונה.

אֶלָא לְמֹאן דָאָמַר לדורות בכהן גָדוֹל, הַשְׁתָא - כתעת נתובנן, **פָהָן גָדוֹל בעיןן, בכיהוננו מיבעיא**

- והרי אם לדורות צריך כהן גדול ודאי לצריך גם בגדידי כהונה.

עונה הגמורה: **אין, מילתא דאתיא בקהל וחומר טרח וכותב לה קרא** - כן, דבר שנלמד بكل וחומר טרח וכותב הפסוק.

אסיפת אפר הפרה – כשרה בזוד [שהוא מוציאה מכלל הפסוק הקודם, שצריך דוקא כהן], וכן הוא כשר באשה, אבל לא בחודש שוטה וקטן

נאמר הפסוק: **'וְאַסְף אִישׁ טָהוֹר אֶת אַפְרֵת הַפְּרָה וְהַנִּימֵח מִחוֹז לְמַחְנָה בַמְקוּם טָהוֹר'**

הפסוקים שלפני כן מדברים על כהן, ואם היה כתוב 'ואסף את אפר הפרה' הייתה אני אומרת גם זה נאמר דוקא בכהן, لكن כתוב: **'אִישׁ'**, **להכשִׁיר אֶת הַזָּר**, שגם זר הוא בכלל איש.

משמע מוציאה מיד משמע	
הפסוקים לפני כן	בכהן
אסיפת אפר הפרה	כרשרה בזוד

ומה שנאמר **'טָהוֹר'**, הוא בא **להכשִׁיר אֶת האשה** לאסיפת אפר הפרה, שאם כמעט 'טמא', פשיטה שטמא איננו כשר לעובדה זו, שהרי התורה קוראת לפרה 'חטא', ועל כרחך הפסוק בא להכשיר אשה לעובדה זו, שהיא גם בכלל 'טהורה'.

וממה שנאמר בפסקוק **'וְהַנִּימֵח'**, לומדים: **מי שיזבז בזודת להנימח**, כשר לעובדה זו, **יצאו חירש, שוטה, וקטן, שאין בזון דעת להנימח**, ופסולים לכך.

נתינת המים על האפר – משנה שנחלקו בה רבנן ורבי יהודה אם קטן ואשה כשרים לוזה

הנן חתום, הפל בשרין לקדש - לחת מים על האפר, חז"ן מחריש שוטה וקטן.
רבי יהודה מלכשיר בקטן, ופושל באשה ובאנדרוגינוס [ספק זכר ספק נקיבה].

מקורות של רbenן שקטן פסול ואשה כשרה [ז'לקחו'] נאמר כהמשך ל'זאף', מי שכשר לאסיפה כשר לנינת המים על האפר

מאי טעםא דרבנן, שהכל כשרים לקדש חוץ מהרש שוטה וקטן,

דכתיב - אחרי הפסוק 'ואסף איש טהור' כתוב: **'זלקחו' לטמא מעדף שריפת החטא ונתן עליו מים חיים אל כלוי'**, שאוთם הנאמרים באסיפה האפר, הם יניחוהו, הלך: **הנה דפסלי לך באסיפה** - אלו שפסולים באסיפה, הדינו חרש שוטה וקטן, **פסלי לך בקידוש** - פסולים גם בקידוש [בניתנת המים לאפר],

והנה דאכשריך לך באסיפה [ואלו שכשרים באסיפה, זר ואשה], **אכשריך לך בקידוש** - כשרים בקידוש,

מקורו של רבי יהודה שקטן כשר [מכך שהتورה שינתה בלשונה ואמרה ז'לקחו' ולא ז'לקח] ואשה פסולה [שכתוב 'זנתן' ולא 'ונתנה']

ורבי יהודה, אם כן שמה שנאמר 'ולקחו' הוא המשך לנאמר לפני כן 'ואסף איש טהור', **ליכא קרא** [יאמר הפסוק] 'ז'לקח', כמו ש'זאף' כתוב בלשון יחיד, **מאי ז'לקחו'**,

דאפilio קטן דפסלי לך הטעם - שאפilio קטן שפסלתי לך שם באסיפה, **הכא** [כאן, בניתנת המים על האפר, קטן] **כשר**.

אשה מנאליה - מניין לרבי יהודה שאשה [אונדרוגינוס] פסולים בניתנת המים, **שכתוב: 'זנתן', ולא 'ונתנה'**.

لרבנן: ממילא משמע. לפי רבי יהודה: משמעו מוציא מיד משמע		
רבנן	רבי יהודה	
קטן פסול. אשה כשרה	קטן פסול. אשה כשרה	אסיפת האיפר
קטן פסול. אשה כשרה	קטן כשר. אשה כשרה	ניתנת האיפר על המים

מה מבאים רbenן מודיע נאמר ז'לקחו' ולא ז'לקח'

ורבנן, מבאים שמה שכתוב 'ולקחו' נאמר על 'ואסף איש טהור',ומי שכשר לאסיפה כשר להנחת המים, וاعפ"כ כתוב 'ולקחו' לשון רבים, ולא 'ולקח' בלשון יחיד, שהרי אי כתוב ר'חמנא - אם הייתה התורה כתובת **'ז'לקח' ז'נתן'** בלשון יחיד, **הוה אמ'ניא עד דשקליל חד זיהיב חד** - הייתה אומר עד שיקח אחד את האפר והוא עצמו יתנוו על המים, لكن כתוב **ר'חמנא ז'לקחו'**, שאפilio שתים כשרים לזה, אחד יקח את האפר, ושני יתנוו על המים.

ואי כתוב ר'חמנא **ז'לקחו' ז'נתנו'**, **הוה אמ'ניא עד דשקליל תרי זיהיב תרי** - הייתה אומר עד שיקחו שתים ויתנוו שתים, כתוב ר'חמנא **ז'לקחו'**, **ז'נתנו'**, **דאפilio שקליל תרי זיהיב חד** - שאפilio שתים יקחו, ויתן אחד.

עובדות הפרה, אם צריכים כהן גדול, סגן, כהן הדיווט, או כשרים בזור		שחיטה
שם ואל	רב	
זר	סגן (ולדורות כהן גדול או בן הדיווט)	
כהן (ולדורות כהן גדול או כהן הדיווט)	כהן הדיווט	קבלת הדם
סגן (ולדורות כהן גדול או כהן הדיווט)	כהן הדיווט	هزאת הדם
סגן (ולדורות כהן גדול או כהן הדיווט)	כהן הדיווט	שריפה
כהן הדיווט	כהן הדיווט	השלכת עץ ארז וازוב ושני תולעת
בשר בזור	בשר בזור	אסיפת האפר
בשר בזור	בשר בזור	קידוש

◆ ◆ ◆

זוות המים - מחלוקת רבנן ורבי יהודה אם קטן ואשה כשרים לזה (שהפסוק מוציא מהפסוק הקודם, ונחalker מה נאמר בפסוק הקוזם)

נאמר בפסוק: **וַיָּלֶךְ אֹזֶב וַיַּטְבֵּל בְּמִים אִישׁ טָהוֹר**, והוא זאת המי חטאתי, שהוא העבודה שאחר הקידוש.

לרבנן: מה שנאמר 'ולקח וכו' איש טהור, אין זה להכשיר זר ואשה, ולפсол קטן, שאם כן הפסוק לא היה צריך לומר כלום, והייתי יודע שזר ואשה כשרים זהה, [שהרי הקידוש (שכתב בפסקוק שלפניו) פסול בקטן, וכשר בزر ובאשה, [ובדין זה נלמד מסיפה שנאמר בה 'איש טהור', זר ואשה בכלל 'טההור', וקטן איינו בכלל 'איש'], ומוכרחים לומר שהפסוק בא לומר שלזהה צריך דוקא 'איש' ולא אשה.

טהור' להכשיר את הקטן.

ולבי יהודה שאומר שאשה פסולה בקידוש וקטן כשר, בא הפסוק לומר להיפך: 'איש ולא קטן, טהור' להכשיר את האשה, שאמ לא כן לא היה הפסוק צריך לומר איש טהור, והייתי יודע שאשה פסולה וקטן כשר, כמו בקידוש.

נמצא שבין לרבען ובין לרבי יהודה מה שכתוב בהזאה 'איש טהור', הוא מוציא ומשנה מהדין הקודם הנאמר בקידוש מי חטאת, מי שפוגל בזה מכשיר בזה, וממי שמכשיר בזה פוגל בזה.

משמע מוציאו מיד משמעו		
רב יהודה	רבנן	
אשה פסולה, וקטן פסול	אשה כשרה, וקטן כשר	קידוש מי חטאת [נתינת] האפר על המים]
אשה פסולה, וקטן כשר	אשה כשרה, וקטן כשר	זהות מי החטאת

שאלה: שניינו במשנה שאשה פסולה להזות, וקטן כשר ורבי יהודה לא חולק על זה

מיתיבי, הכל בשרין להזות חזן מטומטום ואנדראוגינוס ואשה,

וקטן (שיש) בו דעת אשה מסיעתו ומזה, [עמדו ב:]

ולא פליג רבי יהודה - ורבי יהודה לא חולק ואומר שאשה כשרה, וקטן פסול.

תשובה: כיון שניינו שיש בפסוקים אלו פסוקים מוציאות זה מזו מוכרא שרבינו יהודה סובר שאשה כשרה להזות וקטן פסול

אמר אבי: פיוֹן דאמֵר מָר, מִשְׁמֻעַ מּוֹצִיאָה מִיד מִשְׁמָעַ, וּמִשְׁמֻעַ מִמְּלִיאָה - כיון שניינו שיש בפסוקים אלו, פסוקים שימושות מוציאה מכלל שימוש הפסוק הקודם, ויש פסוקים שימושות כמו הפסוק הקודם, מילא מוכרא שרבינו יהודה פליג - חולק בעניין ההזאה, שמזכיר בה 'איש טהור', אחר שזכיר לפני כן 'איש טהור', והוא מוציאה ממשימות הפסוק הקודם.

◆ ◆ ◆

לימוד שטבול يوم כשר בפירה

בסיום פרשת פירה נאמר: **עֲזַהּוּת הַתְּהוּר עַל הַטְּמֵא'**, מה שנאמר 'טהור' הוא מיותר, שהרי הפסוק מדבר על טהור, ומכך שכותוב 'טהור', **מִכֶּל** [מתוך זה משמע] **שַׁהְוָא טָמֵא**, שהוא היה טמא וכעת הוא טהור, **לִימַד עַל טָבּוֹל יוֹם** [שהיה טמא, ונטהר היום ועדין לא העירב שמשו (לא שקעה החמה וייצאו הכוכבים)] **שְׁבָשָׂר בְּפִרְאָה**.

◆ ◆ ◆

גם רבינו יהודה ורישי ליקש ביארו את פרשת פירה שחילק הפסוקים מוציאות זה מזו, וחילק ממשימותם
כפי שימושו בפסוק הקודם

אמר רבוי אשי: **כִּי הָוּ בָה** - כאשר היו מדרדקים רבי יהודה ורישי ליקש בפירה, לא מסקי מינה - לא היו מעלים מתוכה דבר חידוש, **אֲלֹא בְּמַאי דְּמַשִּׁיק תַּעַלָּא מִבֵּן בְּרֶבֶא** - אלא כמו שמעלה השועל ברגליו כshedrot על שדה חרושה, שאינו מוציא ממש אלא אבק, וכן כאן בפרשא זו לא יכולו לאחزو בשיטה אחת להשות את כל הפסוקים בפרשא שהם מוצאים זה מזו, או מקיימים זה את זה, **אֲלֹא אָמְרִי:** **מִשְׁמֻעַ מּוֹצִיאָה מִיד מִשְׁמָעַ, וּמִשְׁמֻעַ מִמְּלִיאָה**.

◆ ◆ ◆

ברייתא שכל השחיתות כשרות בזור (חוין משל פרה). ודעת רבי יוחנן שאין זה ברייתא נכונה אלא כל השחיתות (ואף של פרה ופרו) כשרות בזור

תניא קמיה דרבנן: **כל השחיתות בשירות בזור, חווין משל פרה.**

אמר ליה רבי יוחנן: פוק תניא לברא - צא תשנה משנה זו בחוץ, לא מצינו שחיטתה בזור פסולה. הגمراה מוסיפה לבאר את דעת רבי יוחנן: **ורבי יוחנן, לא מביעיא לתנא דלא צית - לא רק שלא שמע לדברי התנא, אלא אפ"ל לריביה לא צית - אלא איפלו לדעת רבו לא שמע בעניין זה.**

דאמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יהוץך: שחיטת פרה בזור פסולה, ואני (רבי יוחנן) אומר: כיירה, לא מצינו שחיטתה שפסולה בזור.

[נמצא שיש ג' דעות בעניין זה, שלעיל הובאו ב') דעות, (דעה א): שחיטת פרה בזור פסולה, ושחיטת פרו של כהן גדול בזור כשרה. (דעה ב): שחיטת פרה בזור כשרה, ושחיטת פרו של כהן גדול בזור פסולה. וכן הובאה דעה ג', שבין שחיטת פרה ובין שחיטת פרו בזור פסול].

♦ ♦ ♦

הטעם שבתחלת מתוודה על חטאוי ואחר כך על חטאות אחיו הכהנים

שנינו במשנה: **בא לו אצל פרו שניה, וסומךathyידי עלייו ומתוודה, וכן היה אומר אני השם עויתי פשעתי חטאתי לפניך אני וביתי ובני אהרן עם קדושך.**

مبرרת הגمراה: **מאי שנא בורידי ראשון דלא אמר זבני אהרן עם קדושך, ומאי שנא בורידי שני דאמר זבני אהרן עם קדושך.**

מבארת הגمراה: **תנא דבי רבי ישמעאל: בך היה מדת הדין נתנתן - כלומר כך יפה וראוי לומר, מיטב יבא זכאי ויכפר על החטא, ואיל יבא חייב ויכפר על החטא, ועל כן אחר שהתוודה על חטאוי הרי הוא זכאי, יוכל להתוודות ולכפר על חטאוי אחרים.**

משנה

שחיטת וקבלת דם חפר

שחתתו - הכהן גדול שוחט את פרו, וקיבל במזורך את דמו,

נתינת המזורך שבו הדם לכהן שמערכו

ונונטו - הכהן נותן את המזורך שבו הדם, למי שהוא ממרס בו - למי שהוא מערב את הדם, וזה שהיה ממרס בו היה עומד על הרובד הרביעי שבחיכל - על השורה הרביעית באבני ההיכל, והטעם שהיה מערכו, כדי שלא יקרוש הדם, עד שיעשה את עבודות הקטורתה.

חתית גחלים לקטורת

נטל הכהן גדול מחתה,

ועליה לראש המזבח החיצון, ובנה גתלים אילך וαιלה, וחותה מן המעוותלות הפנימיות - חותה גתלים מהגחלים הפנימיות השורופות היטב, ומניה במחתה כמות גתלים שתספיק לקטורת.

הנחה המתחה על הרוכד הרביעי

וירד, והגיתה [את המתחה] על הרוכד הרביעי - על השורה הרביעית שבעזרה.

שינויים שהיו במחתה ביום הכהנים: א. חותה ומכנים בזהב. ב. חותה ומכנים בשל ג' קבין. ג. היהת קלה. ד. ידה ארכאה. ה. זהבה אדומה.

[א'] **בכל יום** כמחתה גתלים מהמזבח החיצון לקטורת, **היה חותה בshell** [במחתה של כסף, ומערחה בתוך של זהב - והוא מעביר את הגחלים למחתה של זהב (שבה היה מכנים את הגחלים להיכל למזבח הפנימי)].

והיום [ביום כיפור] **חותה shell זהב, ובה היה מבנים** - חותה גתלים מהמזבח החיצון במחתה של זהב, ולא היה מעביר למחתה אחרת, אלא במחתה זו היה מכנים את הגחלים להיכל.

[ב'] **בכל יום** **חותה shell ארבעת קבין, ומערחה לתוך שלושת קבין** - היה חותה במחתה שמחזיקה 4 קב', והוא מעביר למחתה שמחזיקה 3 קב'.

והיום [ביום כיפור] **חותה shell שלושת קבין, ובה היה מבנים** - חותה גתלים מהמזבח החיצון במחתה שמחזיקה 3 קב', ולא היה מעביר למחתה אחרת, אלא במחתה זו היה מכנים את הגחלים להיכל.

רבי יוסי אומר: **בכל יום חותה shell סאה, ומערחה לתוך שלושת קבין,**

והיום חותה shell שלושת קבין, ובה היה מבנים.

[ג'] **בכל יום היהת כברה, והיום קלה.**

[ד'] **בכל יום היהת ידה** [של המתחה] **קצרה, והיום ארוכה.**

[ה'] **בכל יום היהת זהבה ירוק,** **והיום אדום, דברי רבי מנחם.**

שינויים שהיו בקטורות ביום הכהנים: א. מלבד מה שמקטיד כמו בכל יום פרס בשחרית ופרס בין הערכיים, מקטיר עוד 'מלא חפניו'. ב. כותש שוב את הסמננים

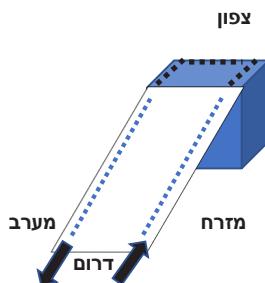
[א'] **בכל יום מקייב פרס** [חציו מנה] **בשחרית, ופרס בין הערכיים,**

והיום מוסיף מלא חפניו - שמכניס מלא חפנו קטורת, ומקטירה בקדש הקדשים לפני ולפנים, חוץ מפרס בשחרית ופרס בין הערכיים שמקטיר כמו בכל יום על המזבח הפנימי.

[ב'] **בכל יום היהת דקה** [שהסמננים היום כתושים במכחתה], **והיום דקה מן הדקה** - זו הייתה מכניס לפני ולפנים היה מחזיר ערב يوم הכהנים למכחתה, ושוחקה הדק.

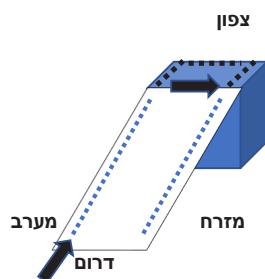
ביום כיפור כהן נ дол עולה ויורד באמצע המזבח, ולא כמו בכל יום שעולה מצד מזרח ויורד מצד מערב

בכל יום כהנים העולמים למזבח **עלין במזרחו של כבש**, שהמזרח הוא לימיין העולה, שהרי פניו לצפון כשעולה בכבש שהוא בדרום, ואחר כך שהוא עולה מקייף את המזבח לצורך עבודהתו, **וירידין במערבו**, וירד לצד שמאל בשפת מערב.

העומד בדרום, ימינו למזרח, ועולה במזרח, ואחר כך מקיף את המזבח לעובדה, ויורד במערב.

ואינו עולה במערב, שם יعلاה במערב, כשייפנה לימין יצטרך להקיף את המזבח [לחצות, לצד ימין] שלא לצורך עובדה, ואינו נאה. וכן בירידה אם כאשר יסים עובdotו במערב יחזור למזרח כדי לירד ממזרח, יקיף את המזבח שלא לצורך מערב למזרח.

והיום כהן גָדוֹל עוֹלָה בְּאַמֶּצֶעּ, וַיּוֹרֶד בְּאַמֶּצֶעּ - כהן גדול מראה כבודו וחיבתן של ישראל שהוא שליחן, ועשה עצמו כבן בית, ואם בא לעולות למזבח להקיף כגון למתן דמים תמידין ומוספין, ואילו ואיל העם, מקיף את כל הכבש, לצורך ושלא לצורך.

רבי יהודה אומר : לְעוֹלָם כהן גָדוֹל עוֹלָה בְּאַמֶּצֶעּ, וַיּוֹרֶד בְּאַמֶּצֶעּ.

ביום כיפור מקדש ידיו ורגליו מקיitosן של זהב

בכל יום כהן גָדוֹל מִקְדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִן הַכִּיּוֹר, וְהַיּוֹם מִן הַקִּיטוֹן שֶׁל זָהָב.

רבי יהודה אומר : לְעוֹלָם כהן גָדוֹל מִקְדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִן הַקִּיטוֹן שֶׁל זָהָב.

ביום כיפור מוסף מערכת עצים על המזבח החיצון

בכל יום היה שם ארבע מערכות, והיום חמש, דברי רבי מאיר.

רבי יוסי אומר : בכל יום שלש, והיום ארבע.

רבי יהודה אומר : בכל יום שתיים, והיום שלש.

גמרה. **וחכתייך וכל אָדָם לֹא יְהִי בַּאֲהָל מָזֵעַ** אמר רב יהונתן פנוי של היכל. פנוי ריבנן וכל אָדָם **לֹא יְהִי בַּאֲהָל מָזֵעַ** [יתבאר ברף הבא].

סדר העבודה שהتابאר עד כאן	
טבילה ראשונה - בגדי זהב	תמיד של שחור, שחיטה וזריקת הדם
קטורת של שחור	התבט הנרות
הקרבת האבירים, חביתין, יין	טבילה שנייה - בגדי לבן (יקרים יותר משל טבילה רביעית)
סמייקה ווידוי על פרו (על חטאיו)	סמייקה ווידוי פעם שני על פרו (על חטאיו)
גורל. קשרית 'לשונות'	סמייקה ווידוי פעם שני על פרו (על חטאיו, חטאינו בני ביתו, חטאות הכלנים)
שחיטת הפר, קבלת הדם, הנחתו על הרובד הרביעי שבהיכל	נטילת גחלים במחתה, והנחת המחתה על הרובד הרביעי שבuczora

מהדורה זו מתייחדת בהגשת דברי הגמרא באופן שהלומד מקבל באופן ברור את ה"צורתא דشمעתתא", נושא הסוגיא, השיטות והraiות.

בסיום הלימוד הסוגיא ברורה לפני הלומד, מסוכמת במוחו ובליבו.

הביאור עורך באופן שהלומד "לומד" את הסוגיא ובכך קונה קניין בדף.

הכוורות לפני כל נושא והקיטוע לכל סוגיא מהווים תוספת בהירות כמאמר חז"ל "לייתן רוח בין פרשה לפרשיה".

מעלות אלו יחד עם חידשות ההגשה והאותיות המאיירות הם האבן השואבת לומדים חדשים אם ישנים לחיבור העמוק עם מהדורה זו.

להנצחת המהדורה, מסכת או חוברת 0533129507
a0533129507@gmail.com

בס"ד

ניתן לשמע שיעור 7 דפים [בשיעור אחד]
במס' 036171111 - קול הלשון
ולבקיש 0700-7*

9771565598004